Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 546 — ՇԱԲԱԹ 26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 7 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1885 — 28 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան
غلطه‌ده نورادونكيان خانده ارولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ		200
» »	Վեցամսեայ	»	»	100
» »	Եռամսեայ	»	»	50
Գաւառաց » եւ տեղական Թղթատարով՝	տարեկան	»	»	240
Գաւառաց համար եւ տեղական Թղթատարով՝	վեցամսեայ	»	»	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	Ֆրանք		56
» »	վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց հանդերձ ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է: Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր:

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գօրծաչլը-Բէան յէսամ, Գարա-քէօյ, Տէյիրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՈՒՐԲԱԹ, 25 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ
Տ. Տ. ՆԵՐՍԷՍ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Տարի մ'է յորմէ հետէ վախճանեցաւ Ազգին յոյժ սիրելի եղած Պատրիարք մը՝, Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան:

Անցեալ տարի այս շաբաթն և յաջորդ շաբաթը սգոյ շաբաթներ էին բոլոր Ազգին համար որ ի Թուրքիա, ի Ռուսիա, և աշխարհի ամէն կողմն:

Այնպիսի տխուր թուական մը շուտով չէր կրնար մոռցուիլ: Ուստի, կը տեսնենք որ այս տարի, Ներսէս Պատրիարքի վախճանման առաջին տարեդարձին առթիւ, ազգային զանազան ընկերութիւնք, հաստատութիւնք և Թաղային եկեղեցիք ոմանք պատրաստուած են հոգեհանգստեան պաշտօններ կատարել տալու վաղիւ, կիւրակի, պսակներ դնելու հանգուցելոյն գերեզմանին վրայ, են:

Կը գովենք զայս շարժում: Ազգ մը պարտի ճանչել իւր մեծ մարդոց արժանիքն, որ քաջալերութիւն մ'է անոնց որք անձնուիրապէս կը ծառայեն Ազգին:

Պէտք չունինք հոգելոյս մեծանուն Պատրիարքին յաճախ կրկնուած ներբողը վերստին յօրինել աստ: Նորա անունն անջնջելի կերպիւ դրոշմուած է ամէն Հայու սրտին մէջ:

Մեծ մարդիկ արտադրելու համար պարագայք ո՛չ մի կերպիւ ձեռնտու են հայ ժողովրդեան: Ողբացեալն Ներսէս Պատրիարք, այսպիսի աննպաստ պայմանաց մէջ, կարող եղած էր հայ ժողովրդեան մտքին վրայ մեծ մարդու մը տպաւորութիւնը թողուլ: Այդ տպաւորութիւն դիւրաւ կամ շուտով չպիտի անհետի:

Ներսէս Պատրիարք գիտցաւ իւր Աթոռին վրայ չնչել վերջին շունչը: Բախտ մը, կամ յաջողութիւն մ'է այս որ Կ.Պոլսոյ ամէն Պատրիարքաց տրուած չէ: Իւր երկարժամանակեայ Պատրիարքութեան միջոցին կարեւոր խնդրովք զբաղեցաւ, և մեծ վտանգներէ անցուց իւր հօտն: Եւ եթէ Ազգն ըստ ամենայնի հետեւող լինէր նորա հեռատես խորհրդոյ, ո՞վ չզգար թէ արդի կարգ մը տագնապներու մէջ չէինք ինար:

Տ. Ներսէս Պատրիարքի հանգստեան տարեդարձին առթիւ ամէն Հայ անշուշտ կը մաղթէ որ նորա Սրբազան յաջորդք եւս կարենան նոյնչափ երկարատեւ պաշտօնավարութիւն մ'ունենալ և նոյնչափ սիրելի լինել Ազգին, ժամանակին պահանջմանց ու պիտոյից համապատասխան ընթացք մը բռնելով, Ազգին և Եկեղեցւոյն շահն ամէն նկատումէ վեր բռնելով, և Ազգին վրայ Տէրութեան բարի համարումն անաղարտ պահելով: Երբ Պատրիարք մը գիտնայ այսպէս հաւատարիմ մնալ իւր կոչման, պատճառ մը չկայ որ ողբացեալ Ներսէս Պատրիարքին չափ ժողովրդականութիւն չվայելէ Թուրքիոյ Հայոց մէջ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԴԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ
ՕՐՈՒԱՆ ՄԵԾ ԽՆԴՐՈՅՆ

Շաբթուս մեծ դէպքն է Դեսպանախորհրդոյ մը գումարումն Արեւելեան Խնդրոյն մէկ նոր երեւոյթը քննելու և կարգադրութեան մը յանգելու համար: Դեսպանախորհրդոյն գումարումն ինքնին ապացոյց մը կրնայ համարուիլ թէ Տէրութեանց միջեւ անհաշտելի տարաձայնութիւնք չկան Ռումէլիի խնդրոյն լուծման համար: Բայց, հինգշաբթի աւուր թղթաբերով առնուած վերջին տեղեկութեանց նայելով, մինչ Ռուսիա, Գերմանիա և Աւստրիա իրաց առջի վիճակին ճշգիւ վերահաստատումը կը պահանջեն, միւս կողմէ Անգլիա, Ֆրանսա և Իտալիա ազգութեանց խնդիր կը յարուցանեն, և բաց աստի, Ռումէլիի յեղափոխութեամբ ծագած խնդիրը միայն կերպիւ փակելու համար, կատարեալ իրողութիւնն հաշուի առնելու կողմն կը հակին: Ուստի, կ'երեւի թէ խնդիրն իրաւախոհութեամբ մը պիտի վերջանայ, մանաւանդ որ եթէ սրբեւմտեան Տէրութիւնք բնաւ զիջումն չընեն, երկիւղ կայ միշտ թէ Սերպիա և Յունաստան կրնան իրագործել իրենց սպառնալիքները:

Սերպիա պահ մը Մակեդոնիա արշաւելու պատրաստութիւններ կը կատարէր: Բայց յորմէ հետէ Բ. Դուռ թէ՛ Ռումէլիի, թէ՛ Յունաստանի և թէ՛ Մակեդոնիոյ սահմանաց վրայ իւր զինուորական ոյժերը մեծապէս աւելցնելու իմաստուն ընթացքը բռնեց, Սերպիա դարձուց զ'իւր ուշադրութիւն դէպ ի Պուլկարիա: Սերպք և Պուլկարք օր ըստ օրէ կը գժուին, և իրական պատերազմէն կարծես իբր նախապատրաստութիւն, հեռագրերու և ծանուցագրերու կռիւ մը բռնուած են:

Ալեքսանդր Իշխանին պահ մը Սոֆիա վերադառնալը նշան մը համարուած էր թէ Միութեան գործէն յուսահատած է. բայց այնուհետեւ Փիլիպէ վերադարձած լինելով, իրերն առջի վիճակը վերստացած են այս նկատմամբ:

Զարը, ռուս բանակին մէջ ունեցած պատուակալ պաշտօններէն զրկելով Ալեքսանդր Իշխանը, պաշտօնական ցոյց մ'ըրած է իւր տհաճութեան, որով անձի խնդիրը նոր և հրատապ կարեւորութիւն կը ստանայ: Կ'երեւի թէ, այդ պաշտօնական ցոյցէ յետոյ, Զարին կառավարութիւնը Դեսպանախորհրդէն պիտի պահանջէ Իշխանութեան պաշտօնէն եւս հանել զն. Բարձրութիւնն: Արեւմտեան Տէրութիւնք որոշած են հաստատապէս դիմադրել այսպիսի առաջարկութեան մը: Հետեւապէս, Բեգրպուրկէ եկած լուրը բնաւ նպաստաւոր չէ խնդրոյն խաղաղ և արագ լուծման:

Յունաստան, առ Տէրութիւնս ուղղեալ շրջաբերականով մը, Հելլենութեան շահերը, Մակեդոնիոյ խնդիրն, Յունաստանի սահմաններն ընդլայնելու համար Պերլինի Վեհաժողովոյն տուած որոշման մասնական գործադրութիւնը, Պալքանեան հաւասարակշռութեան վարդապետութիւնն և յարակից խնդիրներ կը յուզէ, որպէս զի կամ պուլկարական Միութիւնը չճանչուի, և կամ փոխարինութիւն մը տրուի Յունաստանի:

Այս կացութեան առջեւ, ամէն երկիւղք փարատած չեն կրնար լինել: Նախ, յայտնի չէ թէ Տէրութիւնք կատարելապէս պիտի համաձայնի՞ն Դեսպանախորհրդոյ մէջ: Երկրորդ, եթէ համաձայնին իրաց առջի վիճակը նոյնութեամբ վերահաստատելու, ի՛նչ միջոցներով ի գործ պիտի դնեն այս որոշում: Եւ երրորդ, եթէ ո՛ և է շնորհ մ'ընեն Պուլկարներուն, ի՛նչ միջոցաւ պիտի արգիլեն զՍերպիա և զՅունաստան՝ խռովելէ զայն խաղաղութիւն, որոյ սիրոյն համար այնպիսի շնորհ մ'ըրած պիտի լինին Պուլկարներուն: Տեսնե՛նք:

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

—Վիտին, 2 նոյմ.

Պուլկարիոյ զինուորական իշխանութիւնք փութոյ պնդութեամբ կ'աշխատին պաշտպանութեան վիճակի մէջ դնել զՎիտին: Կ'երեւի թէ կ'ուզեն վերահաստատել Վիտինի նախկին ամրութիւնները:

—Ռուսճուգ, 2 նոյմ.

Ալէքսանդր Ա. շոգենաւն երէկ մեկնեցաւ Վիտին երթալու համար, ուր կը տանի 17 դաշտային թնդանօթ և կամաւորներ, որք երկու օր յառաջ եկած էին Վառնայէ: Այս կամաւորաց մէջ կան մի քանի դաստիարակք և աշակերտներ Վառնայի Գիմնազիոնին: — Կարմիր Խաչի պուլկարական ճիւղին պատկանող տիկնայք փութաջանութեամբ կը հաւաքեն դրամական և նիւթական նպաստներ, պատերազմի ատեն հիւանդաց և վիրաւորելոց պէտքերուն համար:

—Սոֆիա, 2 նոյ.

Զրոյց կայ թէ Ռումէլիի շարժման պետ, Տր. Ստրանսքի, որ Սոֆիա գալը ծանուցուեցաւ, Ներքին գործոց նախարար պիտի անուանի:

—Վիեննա, 2 նոյ.

Պելկրատէ կը հեռագրուի թէ 40,000 նոր հրացանք հասած են, սերպ բանակին ցրուելու համար: Որովհետեւ լուր ելաւ թէ կարելի է որ Սերպիա, Դեսպանախորհրդոյ փակումէն յետոյ, պատերազմի սկսի, ժողովրդեան վրայ մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէ: Ֆրանսական դրութեամբ մը շինուած թնդանօթներ պարունակող 100 շոգեկառք Ֆրանսայէն կը սպասուին:

—Լոնտոն, 3 նոյ.

Ասուանէ առ Թայմզ տրուած նոր [illegible] յառաջացումն Եգիպտոսի և անգլիական զօրաց հետ Սուտանցւոց ընդհարումը մօտալուտ կը թուի:

—Սոֆիա, 1 նոյեմ.

Ալեքսանդր Իշխանը, Փիլիպէէ այսր վերադառնալէն ի վեր, շարունակ կ'աշխատի պուլկար սահմանագլուխն ամրացնելու Սերպիոյ կողմէ: Սահմանաց այդ կողմ յարդ անտես առնուած էր, կարծուելով թէ վտանգն հարաւէն է: Իշխանն, իւր պատերազմական նախարարի հետ համախորհուրդ, շինեց յատակագծերն այն հրետանեաց որք պիտի հաստատուին ի Զարիպրոտ և Սոֆիայի առջեւ:

— Լոնտոն, 31 հոկտ.

Անգլ. կառավարութիւնը շատ զօրք կը համախմբէ ի պաշտպանութիւն Աքաշէի, և նպատակ ունի վերագրաւել Տնկոլայի ճամբան, ուր տիրած են բազմաթիւ ապստամբք՝ ի Վերին Եգիպտոս արշաւելու դիտումով: Զօրավար Ստեֆէնսըն արդէն Ասուան հասած է իւր սպայակոյտով: 5 շոգենաւք 1,200 զօրք ի մօտոյ կը մեկնին, եգիպտական սահմանագլխոց վրայ համախմբեալ անգլո-եգիպտական ոյժերն ստուարացնելու: Օր. Աւէտ.

ԿԱՒԿԱՍԻՈ. Թայմզին Օտէսայի Թղթակիցը կը գրէ հոկտ. 21 ին.

«Հետեւեալ դէպքն օրինակ մ'է անկարգութեան, որ դեռ կը տիրէ Կովկասիոյ ինչ ինչ վայրի կողմերը: Սիւլէյման Զօփուր օղլու անուն Թաթար մը Նուխվէրի բանտն էր, Սիպերիայէն փախչելուն առթիւ դատաստանի սպասելով: Սեպտ. 27 ի գիշերը նորա երեք եղբարք և երկու գիւղացի ընկերք կ'որոշեն ազատել զնա. ուստի, յանկարծ կը յարձակին երկու բանտապահներուն վրայ, զէնքերնին կ'առնեն զանոնք ու բանտին դուռները կը խորտակեն, և իրենց հետ կ'առնուն կը տանին բանտարկեալը: Բայց փոխանակ ըստ կարի հեռի տեղ մը փախչելու, կը կողոպտեն մօտերը գտնուող տմարանոց մը, յորում բնակող կիները կը բռնաբարեն, և Հայ մը կը վիրաւորեն: Հետեւեալ օրը, սակայն, գիւղային ոստիկանութեան սպայի մը գործունէութեան շնորհիւ, կը ձերբակալուին, և ապահովապէս կը բանտարկուին, մինչեւ որ իրենց արդար պատիժն ստանան:»

— Թայմզին Բեգրպուրկի Թղթակիցն ալ կը հեռագրէ հոկտ. 29 ին.

«Կովկասիոյ և Բեգրպուրկի լրագիրք կը պատմեն ծանր կռիւ մը, որ տեղի ունեցած է ի մէջ ռուս ոստիկանութեան և մահմէտական ժողովրդեան, Պաքուի մօտ տեղ մը: Ոստիկանութիւնը, մինչ կը ջանար, Մուհարրէմ 9—10ի օրը, (Հասան Հիւսէյինի տարեդարձը,) փողոցներէն անցնող կրօնային թափօր մը ցրուել, Մահմէտականք կը յարձակին ոստիկանութեան վրայ, քարեր արձակելով: Մահմէտականք յետոյ մզկիթ մը կ'ապաստանին, ուստից կրակ կ'ընեն ոստիկանապետին և քանի մը ոստիկանաց վրայ, վիրաւորելով անոնցմէ զոմանս: Ոստիկանք և նաւազք ոմանք կը պատասխանեն կրակին, պարտաւորելով Մահմէտականները մզկիթէն դուրս ելնելու, յետ վիրաւորելոյ նոցա մէկ մասը:»

ԱՆԳԼԻԱ. Հնդկաստանի նախարար Լորտ Ռանտոլֆ Չըրչիլ, Պիրմինկէմի ընտրական շրջանակներէն միոյն մէջ խօսելով, (ուր երեսփոխանական ընտրելի կը ներկայանայ ընդդէմ Պ. Ճօն Պրայդի,) յայտարարեց թէ կառավարութիւնը կը ջանայ Եգիպտոսէն ելնել առաջին պատեհաւոր առթիւ. բայց այս անկարելի է, մինչեւ որ ազգային բարեկարգ կառավարութիւն մ'ունենայ Եգիպտոս, ժողովրդեան կեանքն ու ինչքը պաշտպանելու կարող: Այս նպատակի հասնելու համար, Վեհ. Սուլթանին բարեկամութիւնն անհրաժեշտ է: Սըր Ուոլֆ ահա այդ տեսութեամբ ղրկուեցաւ Կ. Պոլիս:

—Արմատական Պ. Լապուշէր և Պ. Պրատլօ, խօսելով ի Նորթէմփթըն, պահանջեցին որ ընտրողք իրենց քուէն խնդրող ընտրելեաց պայման դնեն քուէարկել Լորտերու ժողովոյն ջնջումը: Պ. Լապուշէր յայտարարեց թէ, ինչպէս նախորդ նստաշրջանին, նաեւ յաջորդին մէջ պիտի պահանջէ Լորտերու ժողովոյն ջնջումն, և յոյս ունի թէ այս մեծ բարենորոգումն ի վերջոյ պիտի իրագործուի: Պ. Լապուշէր քննադատեց նաեւ արքայական ընտանեաց անդամներուն և զօրավարաց ոմանց համար խոշոր գումարներու քուէարկումն: Ցարեց թէ երեսփոխանական պաշտաման տեւողութիւնն, որ 7 տարի է, պէտք է զեղչել, (Ֆրանսայի մէջ 4 տարի է.) որպէս զի Երեսփոխանք աւելի ստէպ հաղորդակցին իրենց ընտրողաց հետ:

—Լորտ Հարդինկդըն, պետ Չափաւոր Ազատականաց, բանախօսութեամբ մը, պահանջեց Երեսփոխանական ժողովոյ Ներքին Կանոնագրոյն վերաքննութիւնն, որպէս զի ժողովն աւելի շատ գործ կարենայ կատարել, վիճաբանութեանց մասին աւելի ազատութիւն վայելելով ընդդիմադիր խմբակներու կողմէ յարուցեալ աւելորդ արգելքներու բարձմամբ:

—Հօպարդ փաշային հայրը, Պըքինկէմշիրի կոմսը, մեռաւ ի հասակի 92 ամաց: Պահպանողական էր, և Լորտերու ժողովոյն անդամ:

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՍԼԱՒՔ

Բեգրպուրկէ առ Բոլիթիշէ Քորէսբոնտէնց ուղղեալ նամակ մը նպատակ ունի արդարացնել Ռուսիոյ երկդիմի ընթացքն իւր նախկին պաշտպանելոյ՝ այսինքն Պուլկարաց նկատմամբ: Պալքանեան թերակղզւոյ սլաւ ցեղերն յառաջադոյն կը բաղձային միայն անկախութեան՝ և այս էական փափաքին տակ, կ'արտայայտէին միայն մէկ մէկ գաղափար՝ այն է Քրիստոնէութիւն և միայն մէկ խորհրդանշան, այն է խաչն: Այս նուիրական գաղափար բնականապէս յոյժ զօրեղ ազդեցութիւն մը յառաջ կը բերէր ի Ռուսիա նոցա կրօնակցաց վրայ: Ռուսք նախապատուութիւն չէին ընծայեր Սերպերուն, Գարատաղցիներուն կամ Պուլկարներուն, որոց ամէնքն ալ կը նկատէին Օրթոտոքս կրօնին պատկանող սլաւ ազգականներ որք անկախութեան կը բաղձան: Բայց հիմա դժբախտաբար այս ազգակցութեան եւ համախոհութեան [illegible] փոխուած է ազգութեանց մրցումի մը, և Ռուսիա պարտաւորեցաւ իւր աւանդական սրբազան պարտականութիւններն ստորադասել քաղաքական նկատումներու: Ռուսիա այնչափ բարիք ըրած է Արեւելեան Սլաւաց, որ իրաւունք ունի պահանջելու որպէս զի Պալքանեան ժողովրդոց այժմեան ընթացքը չվտանգէ իւր արդէն կատարած գործն: Հետեւապէս, Ռուսիա պարտք համարած է, նոյն իսկ Պալքանեան պետութեանց շահուն համար, հրաւիրել զԵւրոպա՝ Պերլինի Դաշնագրոյն Պուլկարներէն բռնաբարման դարման տանիլ, և այսու առաջքն առնուլ նմանօրինակ բռնաբարմանց Յունաց և Սերպիացւոց կողմէն: Ռուսիա իւր այս ընթացքով կ'ուզէ պուլկար ժողովուրդն ազատել անդունդէն ուր գահավիժելու վրայ է, յիմարական փառասիրութենէ մը թելադրեալ: Թէեւ այս քաղաքականութեամբ Ռուսիա պահ մը անժողովրդական լինի Պուլկարաց մէջ, սակայն շատ չանցած յեղաշրջում մը տեղի պիտի ունենայ, և Պուլկարք պիտի հասկնան թէ Ռուսիոյ միակ նպատակն էր ընդհանուր պատերազմի մը առաջքն առնուլ:»

(Մշակ)

ԱՒՍՏՐԻԱ. «Դանուբի Շոգենաւային ընկերութիւնն» որոշած է առաջիկայ գարունէն սկսեալ Կովկասեան քարիւղ բերել մեծ քանակութեամբ Պաթումէ: Գլխաւոր մթերանոցը պիտի լինի ի Բէշդա, ուր կայ զտարան մը, որ Ռումանիայէն բերուած քարիւղին կը գործածուէր: Երկաթուղւոյ մրցումը շատ վնասած է Շոգենաւային Ընկերութեան հասոյթից, որք 100,000 ֆիորին նուազած են:

ՍԵՐՊԻԱ. [illegible] ժամանակէ մ'ի վեր արգիլած էր հրապարակային գումարումներն հանրային խնդրոց համար, և լրագրական ազատութիւնը կաշկանդած: Բայց արդի Պալքանեան խնդրոյն մէջ սերպ ժողովրդեան զգացմանց արտայայտութիւնն այնչափ շահաւոր կը համարուի Միլան Թագաւորին կառավարութեան հետեւեալ աշխարհավարութեան, որ թոյլտուութիւն եղած է Պելկրատի մէջ միթինկ մ'ընելու, պայմանաւ որ քուէարկելի որոշմունք նախապէս կառավարութեան հաւանութեան ներկայացուին: Միթինկին համար պատրաստութիւնք կը կատարեն, և կը գուշակուի թէ խուռն բազմութիւն ներկայ պիտի գտնուի, և շատ կրակոտ լեզուաւ պիտի խօսուի: Քուէարկելի գլխաւոր որոշումը կ'ըսէ թէ Պերլինի Դաշնագիրն, որ զ'իւր այժմեան ազգային գոյութիւնը տուաւ Սերպիոյ և Սերպիոյ միակ յենարանն է, Պուլ-

---

— 16 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈԲԷ

ԶԻԿ–ԶԱԿ
ԿԱՄ
ԿԵՌ–ԲՈՒԹԱՄԱՏ

Գ.

—Ճշմարիտ է, մրմնջեց անծանօթուհին, լրագիրը կ'ըսէր թէ աղջիկ մ'ունէր:

—Արդարեւ յոյժ գեղեցիկ մանկամարդուհի մը:

—Ա՛հ, ո՛րչափ կը մեղքնամ զայն, վասն զի գիտեմ ի՛նչ դժնդակ բան է որբ մնալ այն հասակի մէջ, ուր աղջիկ մը կենաց մէջ կը մտնէ: Տասն-վեց տարու էի երբոր հայրս կորուսի . . . թէ և մեծ հարստութիւն ժառանգեցի. մինչդեռ այդ խեղճ աղջիկ անշուշտ չքաւորութեան մէջ կը գտնուի:

—Այդ մասին հոգ մի՛ ընէք, սիրելի տիկին, աղջիկն հարուստ է:

—Ի՞նչ կ'ըսէք, հարցուց օտարուհին այնպիսի հետաքրքրութեամբ մը, որ մեծ զարմանք պատճառեց Ժէմռաքի:

—Այո՛, պատասխանեց Ֆրէնէ, շատ հարուստ է, և սակայն հայրն ստակ մը չունէր: Բայց չեմ գիտեր ի՛նչ գործիք մը հնարած էր շոգեշարժ մեքենայից համար, և այն գիւտ մեծագումար ստակ պիտի բերէ իւր դստեր: Ժիւլիէն ինձմէ աւելի լաւ կրնայ բացատրել ձեզ զայն, վասն զի իւր հայրն սպանելոյն բաժանորդն էր . . . և այժմ որբին ընկերակիցն է . . . :

—Պիտի լմնցնե՞ս զայս անմիտ խօսակցութիւն, գոչեց Ժիւլիէն զայրանալով իւր ձախող բարեկամին տարադէպ շաղակրատանաց վրայ, որ կարծես գրգռել կ'ուզէր զայն՝ օրիորդ Մոնիմորթի խօսքն ընելով յոյժ կասկածելի օտարուհւոյ մը:

—Ներեցէք ինձ, պարո՛ն, ըսաւ քաղցրութեամբ զարմանալի արարածն: Առանց ուզելու վշտացուցի զձեզ՝ հարցումներ ընելով ձեր բարեկամին այնպիսի անձի մը վրայ, որ ձեր համակրութիւնը գրաւած է: Շատ կը ցաւիմ ձեզ դժգոհեցնելուս վրայ: Նմանապէս պակասութիւն ըրի ձեր սեղանը բաղձելով, վասն զի իմ վրայ աննպաստ կարծիք մ'ունենալու առիթ տուի ձեզ: Բնաւորութեանս և ստացած դաստիարակութեանս է այս յանցանք: Զիս բնաւ չնեղելու և խօսքերուս ու գործերուս նշանակութիւնը լաւ չչափելու սովորած եմ: Բայց կ'աղաչեմ որ զիս բաղդախնդիր կին մը չկարծէք: Ես Լուկաս կոմսին այրին եմ, Կրանտ-Օթէլի օթեւանը կը բնակիմ, մինչև որ պատշաճ բնակարան մը գտնեմ, և եթէ կը հաճիք գալ անդ և զիս տեսնել, կը յուսամ թէ կը փոխէք իմ վրայ ունեցած կարծիքնիդ: Հոն ձեզ կը ներկայացնեմ նաև իմ հայրենակիցս, Պ. Թէքլոմբ, զոր կը յուսայի աստ գտնել այս իրիկուն:

—Հապա ե՞ս, գոչեց Ֆրէնէ, միթէ պիտի զրկէ՞ք ձեր դուռն իմ առջեւ:

—Ո՛չ, պարոն, վասն զի կը յուսամ որ պիտի ըսէք ինձ ձեր անուն:

—Իրաւունք ունիք: Ժէմռաք բարեկամս ներկայեցի ձեզ, և որովհետեւ նա յօժարամիտ չերեւիր նոյնն ընել ինձ, ես կը ներկայացնեմ զիս . . . Ալֆրէտ, պարոն տը Ֆրէնէ, քսան-ինն տարեկան, որբ, ամուրի և կալուածատէր յԱնժու . . . : Մեք երկուքս, Ժիւլիէն և ես, Ֆրանսայի ազնուականութիւնն ու միջին կարգը կը ներկայացնենք . . . բայց սիրով կը փոխանակէի իմ պարոնութեան հասոյթներս հայր Ժէմռաքի միլիոններուն հետ, որ օր մ'իւր այս միակ որդւոյն պիտի մնան:

—Կը բաւէ ինձ գիտնալ թէ երկու ազնիւ երիտասարդաց հետ է գործս: Մեծ ուրախութեամբ կ'ընդունիմ ձեր այցելութիւնը, բայց չեմ յուսար որ այս դիպուածական տեսակցութեան յիշատակը պահէք ձեր մտաց մէջ . . .

—Հակառակը պիտի ապացուցանեմ ձեզ, և ընդ հուպ, ըսաւ Ֆրէնէ եռանդեամբ, որ ես քան զեւս կը տաքնար շիկահեր գեղուհւոյն վրայ:

Ժիւլիէն ձայն չհանեց: Սա չէր հաւատար տիկնոջ գեղեցիկ ճառերուն. ինքնակոչ հանդիպարացի կոմսուհին պարզապէս խարեբայ կին մը կը թուէր իրեն: Մինչեւ իսկ կասկածիլ կ'սկսէր թէ իրենց քով գալ և հետերնին խօսիլը դիպուածի արդիւնք չէր, և մօքէն կ'անիծէր Ալֆրէտի թեթեւաբերանութիւնն, որով ամէն բան կը յայտնէր անոր և առաւելեւին յայտնելու փոյթ ունէր:

—Կ'ուզեմ, սիրելի՛ տիկին, ըսաւ անօգուտ շաղակրատն, այս իրիկուն իսկ պտոյտ մ'ընել ձեզ հետ: Նուագահանդէսէն յետոյ, եթէ հաճիք, գիշերային Փարիզի ամենէն արտասովոր խորշերէն մին ցուցնեմ ձեզ:

—Առ այժմ, ըսաւ օտարուհին առանց իւր միտքն յայտնելու, կ'աղաչեմ որ թոյլ տաք ինձ վայելել զայս տեսարան, որ բոլորովին նոր է ինձ համար: Միթէ չպիտի երգեն այլ եւս. Երգիչներուն տիկինները կը մեկնին . . . և թատերաբեմը թափուր կը մնայ:

—Պիտի վերադառնան, բայց նախ մարմնամարզական փորձեր պիտի ընեն, որ շատ չեն զբօսցներ զձեզ:

—Ներեցէք, ես շատ կը սիրեմ մարմնամարզիկներն, և յոյժ հետաքրքիր եմ տեսնելու թէ սոքա ալ մերայնոց չափ ճարտա՞ր են:

—Մարմնամարզի՛կ, կրկնեց մօքէն Ժէմռաք, բոլն բառը կը գործածէ, և յոյժ ճիշդ Ֆրանսերէն մը կը խօսի: Ո՞վ է այս կին, ուստի՞ եկած է: Երբեք չեմ կրնար հաւատալ որ օտարազգի ազնուական մ'եղած լինի . . . պաշտօնազուրկ դաստիարակուհի մ'է թերեւս . . . անշուշտ մեր խենդ Ալֆրէտ երեւան հանել պիտի տայ գործը վերջապէս . . . առանց իմ խառնուելուս . . . :

Ալֆրէտ կը շարունակէր ըմպել աւելի գրգռուելու համար. առեղծուածական կոմսուհին ալ ուշադրութեամբ կը դիտէր երկու մարմնամարզիկներ, որք մարմնագոյն նեղ բաճկոն, սեւ թաւիշէ վարտիք, և արծաթեայ ծոպերով կօշիկներ հագած, մարմնամարզական արտասովոր փորձեր կ'ընէին երկաթէ հաստատուն ձողի մը վրայ, պտուտկելով, սաւառնելով, և ձեռօք, ատամամբք, ծնօթրակով, ոտներով կառչած՝ օրօրուելով:

Անշուշտ ծանօթ էր արուեստին, վասն զի մերթ գլխու շարժմամբ հաւանութիւն ցոյց կուտար յաջողապէս կատարուած ոստման մը, մերթ ալ դէմքը կը խոժոռէր՝ երբոր դժուարին վազք մը լաւ չէր յաջողեր:

Օտարուհւոյն նստած աթոռը վանդակապատին մօտ էր: Ժիւլիէն այս հետաքրքրաշարժ տեսարանէն գրաւուելով, արմուկովը վանդակապատին յեցաւ, առանց այլ եւս ուշ դնելու իւր երկու սեղանակից երիտասարդաց: Ժիւլիէն անոր կիսադէմը միայն կը տեսնէր, վասն զի կրնակն իրեն դարձուցած էր:

Պատշգամին վրայ լցուած երկու սեւէ ճաշողները չէին ուշադրութիւն ընծայեր այս անյարմար եռախմբին: Բայց երկու բարեկամք ակնարկներ կը փոխանակէին, զորս հանդիպարուհին չէր կրնար նշմարել:

—Շուտով մեկնինք, կ'ըսէր Ժիւլիէն նշանացի, չեմ ուզեր բոլոր երեկոյթս այս կնոջ հետ անցունել:

—Ինձ հաճելի է, կը պատասխանէր Ալֆրէտ դիմագծական նշաններով. եթէ չես ուզեր կենալ, գնա՛, ես կը կենամ և մինչեւ ծայրը կը մղեմ զայս արկած:

Եւ ոչ ոք տեղէն կը շարժէր, թէ և Ժիւլիէն կը բարկանար: Պատրաստ էր կամացուկ մը կծկելու, բայց կը գուշակէր, որ եթէ ոտքի վրայ ելնէր, անտանելին Ալֆրէտ հարցում պիտի ուղղէր իրեն, տիկինն ալ պիտի խառնուէր, և բացատրութիւն տալ հարկ պիտի լինէր: Իւր հայեացքով մեկնելուն պատճառը ցուցնելու պիտի պարտաւորէր, և չէր կրնար լաւ պատճառ մը գտնել, վասն զի Ալֆրէտ քաջ գիտէր թէ իւր ընկերը գործ մը չունէր այն երեկոյին:

Ժիւլիէն, մօքէն յիշոցներ արձակելով, օտարուհւոյն պէս վանդակապատին կրթընած, վար նայեցաւ, և պարոն մը տեսաւ, որ փոխանակ տեսարանը դիտելու, պատշգամին դարձած՝ վեր կը նայէր, ճաշողներուն մէջ մէկը փնտռելու կերպիւ:

Պարոնը լաւ հագուած և վայելչատիպ երիտասարդ մ'էր, և զարմանալի չէր որ իւր գլխուն վերեւ սեղանի նստած գեղուհիներն աչքէ անցունէր:

Բայց Ժիւլիէն շուտով նշմարեց որ կարծեցեալ կոմսուհին միայն կը դիտէր, և անոր ծանօթը պարտ էր լինել, վասն զի այնպիսի շարժում մ'ըրաւ որ անոր միայն կրնար ուղղուիլ և՝ ըստ ամենայն երեւոյթի՛ ըսել կ'ուզէր. «Շատ լաւ, հասկցայ, որոշուած է:»

Ժիւլիէն հասկցեր էր այս մունջ խօսակցութեան վերջին մասն, և այս գլուխ առնել ու կասկածի մէջ ձգեց զայն:

—Գիշե՛ր բարի մարմնամարզիկներուն, գոչեց Ֆրէնէ. ահա կը մեկնին. վարագոյրը կ'իջնէ . . . նորէն երգիչներուն ու երգչուհիներուն մէջ պիտի ընկնինք: Տիկին կոմսուհին կ'ուզէ՞ լսել զանոնք:

(Շարունակելի)

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5.591.956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1.718.462

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828.858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադրաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասնին 11.000.000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500.000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվէրբուլ, Մանչէսթըր և Օտեսա մէջ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոլ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պէռ
Արգատիա	2,500	Ռոճըրս
Ալպանիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռոլոֆ
Մագեդոնիա	3,500	Մորլ
Բուլկարիա	2,800	Ֆոթերինկ

Պերթէն շոգենաւն ամսոյս 24ին Պաթումէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվէրբուլ պիտի ուղեւորի։

Այա Սոֆիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվէրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ **ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.**
Գործակալք
313

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Պոլսոյ մէջ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք ֆրանսական շոգենաւն է [illegible], որ Հոկտ. 26ին Մարսիլիայէն և Նոյեմբեր 12ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք ֆրանսական շոգենաւն է [illegible], որ կը մեկնի նոյնմ. 5ին։

Ուղեւորաց կարգը [illegible]

Նաւուղեկի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակալութիւն
ԹԻՆԻՕԹԷ ԲՐՈՒԻ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւմէթ
Մուխանէթ փողոց Թիւ 141
314

ՄՈՍ

ԳԾԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Մանչէսթրի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆիլէ	4000	Նեֆթիս	3000
Օամանիս	4000	Քէօփս	3000
Մեմնոն	3250	Ալեքսանդրիա	1100
Թէպս	3250	Լոթուս	800
Մաքէտա	3250	Օլիմբոս	800
Մարիոթիս	3250	Մէֆիս	700
Սֆինքս	3000		

Օսայրիս շոգենաւը, նաւապետ Բօլ, ամսոյս 16ին Լիվէրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ռիթթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
315 31, Ճէյմս Սդրիթ, Լիվէրբուլ

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ՃԷԼԻԼԷԻ ՄԱԼԻՅԷ

Խազինէի մալիյէնէ միւզայէտէ օլունմագտա պուլունմասըլէ պիտտէ ֆագաթ իլան օլունան մէսքիւքեաթըն մագթուատէն ալթըլըղըն պէշէր տիրհէմը ճէտիտի լիրայի Օսմանիէ իւզէրինէ դուրուշտան ծի իւչ պուչուգ վէ ալթըլըգլըն տախի պէշ բարասէ թալիֆի էօտէսինտէ օլուպ պունլարըն գարարը գաթինէն վէրիլմէսինէ թէզքէրինը էվվէլը րուլմէնին օթուզ պիրինճի բէնչշէնպէ կիւնի թային վէ թախսիս օլունմուշտուրտան, օ կիւն սաաթ օնտա գարարտատէ չէքիլէրէք թէզքէրինի սանիի րումինին իքինճի ճումա իրթէսի կիւնի սաաթ օնտա գատար ֆիյաթը մուգարրէրէնին եւուզտէ պէշինէ միւտավի սուրէթտէ զամմ գապուլ իտիլիպ անտէն սոնրա հէր բիրին եօգտէօխէտէ թէգարրուր իտէր իսէ հէման պէտէլի պիլ ախզ մէսքիւքեաթը մէզքիւրէ անա թէսլիմ օլունաճագը սուրէթը գաթիյէտէ մուգարրէր օլմաղը իլէ, թալիպ օլանլարըն ինգըզայի միւտտէթէ գատար քէֆիլ վէ եախօտ թէէմինաթ ագչէլէրի իլէ պէրապէր Խազինէի ճէլիլէ վարիտաթը իտարէի ումումիյեսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

22 Թըշրինի էվվէլ 301

3—3

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք անդադար կ'անցնին Լիվէրբուլ և Մանչէսթըրի մէջ.

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Սերվիա	7,000	Մալթա	3,000
Գալլիա	3,000	Մարոքօ	2,500
Ալգերիա	3,000	Նուբիա	2,500
Ալեփփօ	3,000	Բալմիրա	5,000
Բոթնիա	4,600	Բաթավիա	3,000
Գալաբրիա	2,500	Պարթիա	7,800
Գեֆալոնիա	1,200	Սիդոն	4,600
Սեֆալոնիա	5,000	Սամարիա	3,000
Քատալոնիա	4,700	Սարաթոգա	3,000
Շէրվուրկ	2,000	Սամարքանդ	3,000
Հեկլա	2,500	Սիթոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէտար	2,500	Թրիփոլի	2,500
Մարաթոն	3,000		

Ամերիկեան ուղեւորութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ոչ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԼԻ
Գործակալք
Թիւ 1 Քիւրէք Հանը
փողոց խան Ղալաթիա
311

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք կը բանին Հուլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի մէջ

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Ալպանօ	2,000	Լէօնատօ	4,500
Անճելօ	3,000	Լոռէնզօ	4,300
Արգօ	1,300	Մարգոնի	2,500
Պորոտինօ	3,500	Միլօ	2,000
Պրոնտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պուֆալօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գալլօ	2,500	Օրլանտօ	3,000
Գատօ	2,500	Օրոնտօ	4,500
Գամլէօ	2,100	Օթթօ	2,000
Գուտօ	2,000	Բասսանիօ	1,200
Գոմօ	2,700	Բալթիքօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասքալէ	1,700
Տօմինօ	4,800	Բէյթօ	2,800
Տուրիքօ	2,600	Ռինալտօ	4,400
Տոկրիօ	2,600	Ռիգօլէթօ	3,200
Ֆալգօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆոլօ	4,700	Ռոմանօ	5,500
Ֆլամինիօ	1,600	Ռոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիտո	2,200	Սաֆօ	2,000
Կոտօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կոլօմպօ	2,200	Սորէնթօ	4,300
Հանլօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թինկէր	1,300
Հումպէրթօ	1,200	Թոլէտօ	2,800
Ճէսո	2,300	Վօլանթօ	3,600
Քէլոօ	2,000	Ույքինգ	1600
Քօլիօ	2,200	Զէնօ	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	110

Կոսմա շոգենաւը, նաւապետ Ֆորթ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է ամսոյս 19ին, Մալթա և Զմիւռնիա հանդիպելով Կ. Պոլիս գալու համար, և Նոյ. 7ին աստ կ'սպասուի։

Ռինալտօ շոգենաւը, այժմ կը բեռնաւորի ի Հուլ։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն [illegible]

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻՒՏ ԻՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէթ
խան Ղալաթիա
314

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվէրբուլ և Ալեքսանդրիա մէջ.

Անուանք	Թոնոլ	Անուանք	Թոնոլ
Աւֆէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալգէրեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրեան	5500
Արաբեան	3700	Իդալեան	5500
Պավարեան	6000	Իթալեան	5500
Պուլկարեան	6000	Լէսպեան	2200
Քառթէլեան	800	Լիպուրնեան	2500
Սայբրեան	2000	Լիպեան	800
Տօրոյ	700	Օրոթավա	700
Էճիբըեան	3700	Բէրսեան	3800
Ֆաբեան	3700	Վալէնսեան	6800
Ֆալերնեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ֆլավեան շոգենաւը, նաւապետ Ֆէլտմէն, ամսոյս 9ին դէպ ի Լիվէրբուլ կ'ուղեւորի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի
Միւմէթ խան, Ղալաթիա.
Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվէրբուլ
Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Բարվըր Եղբարք
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վայսման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտաթօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիթոլ և ընկ.
512

ՍԵՂԱՆԻ ԸՄՊԵԼԻ

ՅԱՐԳԵԼԻ ՀԱՅՐ ԳԷՐՄԱՆԻ

Նման «Շարթրէօզ»ի գինւոյն, ախորժահամ և յոյժ առողջարար ըմպելի մ'է և մեծապէս կը դիւրացնէ մարսողութիւնը։

Գլխաւորապէս կը գտնուի Գ. Պերթէն եղբարց քով, Ղալաթիա, Սիթէ Ֆրանսէզ։

ՄԱԶԻ ՆԵՐԿ

Լաւագոյն տեսակը կը ծախուի Ս. Մ. Ինտալեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա. Բէրչէմպէ բազարի մօտ Եէնի ճամիի դրան կից։

Վերոյիշեալ ներկի գործածութեան եղանակը չատ դիւրին, արդիւնքը վայրկենական ու խիստ գոհացուցիչ եւ գոյնը մնայուն ու բոլորովին բնական է։ Գնողներ կը վկայեն թէ ուրիշ ներկերու անմաքրութենէն ու անոնց իսկ գարշելի հոտէն ձանձրացած ըլլալով, սկսած են գործածել այս ներկը որով չատ գոհ եղած ու նեղութենէ ազատած են, ուստի ոչ մէկ ներկ ատոր պատուականութեանց կը հասնի։ Ներկի կարողութիւն ունեցողները թող հաճին փորձել։ Այս ներկէ սեւ կամ շագանակագոյն, մորթը չաղտոտեր, ու վնասակար նիւթը չպարունակեր։

ՀԱՆՔԱՅՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY
ՎԻՇԻ

Վարչութիւն, Փողոց 8, Պուլվար Մոնմարթր.

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն փողոց 8, Պուլվար Մոնմարթր

GRANDE GRILE — Ուշային տկարութիւնք, մարսողական ծանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խցումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար եւայլն։

HOPITAL — Մարսողական ծանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CÉLESTINS — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), ողնակուց-միզական (Ալպիւմինիւրի)։

HAUTERIVE — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, ողնակուց-միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քնքսիզին վրայ։

Պոլսոյ ամեն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

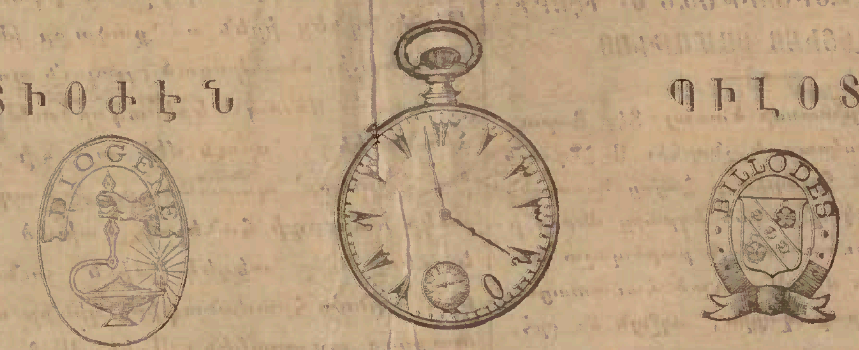

ՏԻՕԺԷՆ ՊԻԼՕՏ

Գ. ՍԱՐԳԻՍՈՖ ԵՒ ԸՆԿ.

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԺԱՄԱՑՈՅՑԵՐՈՒ
ՇՂԹԱՅՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՅԼ ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ ԳՈՀԱՐԵՂԻՆԱՑ

Վերոյիշեալ Տիօժէն նշանը կրող այն նորաձեւ նիքէլ ժամացոյցներն իրաւամբ արժանացած են Գոթէնպուրկի Ցուցահանդէսին մետալին, որովհետեւ թէ՛ գնով գերազանցելի են գործաւորաց և թէ՛ ճշդութեամբ կը գերազանցեն ոսկի քրոնօմէթրներն իսկ. այս ժամացոյցներն իրենց յարմար գեղեցիկ տուփերն ունին, և կը ծախուին ի գին 80 ղրուշ (4 մէճիտ) ուղղակի առնողներու կանոնաւոր զեղչ կ'ըլլայ։

Պիլօտ նշանով ճանչցուած մեր զանազան տեսակ արծաթ ժամացոյցներն արդէն բաւական տարիներէ ի վեր լաւ կերպով գնահատուած են ամեն ժամագործաց կողմանէ թէ աստ և թէ ի գաւառս։

Սոյն ժամացոյցներու մեծաքանակ սպառումն արդէն սկսած է նմանանմ չարժէլ խել մը օրինակողներու որոնք իրենց ուղղէն կը յօղնեցնեն իրենց յատ ժամացոյցները նմանցնելու, ուստի մեր ճշմարիտ Պիլօտներուն, նոյն իսկ այդ նշանն ալ իրենց ինչ փոփոխեալ յանդգնաբար կ'անձեր։ Ուստի պարտք կը համարիմ արգոյ հանրութեան ազդարարել, և մանաւանդ Պոլսեցի և գաւառացի ժամագործաց որ մեր Պիլօտներն (Զոյգի անուամբ ծանօթ) պատուհասուլ պիտի կրեն, բաց ի այս նշանէն, մեր անունն Գաղղիարէն լեզուաւ ճերմակ տախտակին վրայ և Տաճկերէն լեզուաւ մեքենային վրայ։

ՄԹԵՐԱՆՈՑ
Կ. Պոլիս, Զինճիրլի-խան
Վարի յարկ Թիւ 7—8

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ
Զուխաճի-խան փողոց Թիւ 8
Մաֆազաճըլար փողոց Թիւ 42

ՆՈՐՏՏՈՅՉԷ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Յիշեալ ընկերութիւնն հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, կարասիներ, խանութներ և ապրանքներ յոյժ շահաւէտ պայմաններով, միջնորդութեամբ իւր ընդհանուր գործակալութեան։

ՇԻՆՏԼԷՐ ԵՒ ԱՕՏՐԻԱՆՏԱՏՈՒՐ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ, ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆ
50

Le Papier **JOB**

a obtenu 41 méd. : 10 en or, 9 diplômes d'honneur, et a été mis 8 fois hors concours. — JEAN BARDOU ne fabrique que cette marque, protégée par 52 jugements et arrêts, et signé. J. Bardou

Personne au monde n'a pu obtenir un pareil degré de perfectionnement, aussi nul doute que dans un temps très prochain tous fumeurs de cigarettes ne fassent usage que de ce papier seul bon!! — La fabrication du JOB occupe plus de 800 ouvriers. — Maison fondée en 1840. —
Demander ce cahier chez tous les débitants de tabac.
Exploitation Générale : J. Z. PAUILHAC, Toulouse.

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՐԱՍԵԱՑ

587, Մեծ փողոց Բերայի, ի Թէքքէ, մզկիթին դիմաց, 587

Գ. Տիմիթրիոս Աթանի, տէր վերոգրեալ Մթերանոցին, պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան և իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ իւր վաճառատան մէջ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ամենագեղեցիկ և կատարելապէս հաստատուն կարասիներ, ինչպէս [illegible], եւ, եւ։

Այս ամէն կարասիներն ի վաճառ հանուած են

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Վաճառատունս նոյնպէս յոյժ աժան գներով ամեն տեսակ կարասիներ կը լինէ յանձնարարութեամբ։

306

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
111 — ՓՈՂՈՑ ՍԷՆ-ԼԱԶԱՐ, ՓԱՐԻԶ — 111

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ
ԱՄԵՆ ԲԱԺՆԵՒՈՐ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ (Ջետեղում խնայողութեանց)

Շահող բաժիններն և պարգեւները կը վճարուի ի Պոլիս յոյժ թեթեւ զեղչով։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ, ՍԲԻՐՕ ՏԷՄԻԹՐՕԲՈՒԼՕ
Ղալաթիա, Տէյիրմէն-խան, Թիւ 10 եւ 11

Ուրեմն Դրամատունս ԱՄԵՆՈՒՆ կ'ընծայէ միջոց բոլորովին աննշան գումարով մը ձեռք բերելու շահեր, որովք կրնան հարստութեամբ մը [illegible]։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆ ԱՄԻՍ

Բաժիններն են 1000էն մինչեւ 200,000 Ֆրանք

Բաց աստի տոկոսները կը վճարուին [illegible]

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ
ՄՍԻ ՀԻՒԹ
ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՈ

Ամենազօրաւոր կազդուրիչն որ պարտին գործածել տկարները, ծերերը, կանայք, տկարակազմ տղայները և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանաց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վիալի գինին ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, թոքախտի, ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, հիւծման, երկար առողջանալու, թուլութեան, վատութեան, Ջղային ուժասպառութեան ամեն վիճակներուն որոց համար չարաչուք կերպիւ ներգործած են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպօն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալիէրանտի դեղարան Տէլլա-Սուտա, Բերա մեծ փողոց 169

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
1885 ՀՈԿՏ. 1 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՀՈԿՏ. 31

Վօսփօրէն իջնող շոգենաւեր

1 — Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
1 — Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Գարագալթ.
1 — Պէյք. Բաշչաղ. Ի. Բ. Մահ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյ. Գուզ.
1 — Ենիմ. Մէզ. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիքէօյ Իսթէն. Պօյաճը. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիքթաշ.
1 45 Գավաքներ Մէզարպ. Պէօյիւք. Թար. Պէյք. Բաշչաղ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէր. Գուզկ. Գարագալթ.
2 — Ենիմ. Մէզպ. Պէօ. Քիրէճ. Թարապ. Ենիք. Միրկէօն Ր. Հիսար Պէպ. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
3 — Ենիմ. Մէզար. Պէօյիւք. Քիրէճ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
3 45 Պէօյիւքտէրէ, Թարապիայէ, Պէյքօզ Բաշչա. Ր. Բաշչամ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլլի. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր Գուզկունճուք Իւսկիւտար.
4 30 Ենիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Իսթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
4 45 Պէօյիւք. Պէյք. Բաշչաղ. Րիֆաթ. Գանլըճ. Ա. Հիս. Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիք.
5 45 Ենիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Իսթէն. Միրկ. Պօյաճը. Ր. Հիսար Պէպ. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
6 30 Ենիմ. Մէզարպ, Պէօյիւք. Թարապ. Պէյք. Բաշչաղ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնաւ. Չէնկէլ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Իւսկ.
7 30 Ա. Գավ. Ենիմ. Մէզարպ. Պէօյիւքտէրէ Թարապ. Ենիք. Իսթէն. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
8 45 Ենիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ Պէշիքթաշ
8 45 Պէօյիւք. Թարապ. Պէյք. Բաշչաղ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկ.
9 45 Ենիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Ենիք. Իսթէն. Պօյաճը. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
10 45 Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյքօզ Բաշչա. Ր. Բաշչամ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Իւսկ.
12 45 Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապիայէ, Ենիքէօյ. Միրկ. Ր. Հիսար Արնաւ. Օրթաք Պէշիք.

Կամուրջէն ելնող շոգենաւեր

2 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Իսթէն. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիմ.
2 45 Գարագալթ. Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյ. Չէնկէլք. Արնաւ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշչաղ. Պէյք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիմ.
3 — Իւսկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ի. Բ. Մահ. Բաշչաղ. Պէյք. Պէօյիւքտ.
3 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիմ.
4 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Իսթէն. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիմ.
5 45 Գալաթ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Պէյք. Թարապ. Պէօ. Մէզարպ. Ենիմ. Ր. և Ա. Գավաք.
6 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկէօն Ենիք. Թարապ. Պէօյ. Մէզարպ. Ենիմ.
6 45 Իւսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր Չէնկէլ Արնաւ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար. Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք.
8 45 Պէշիք. Օրթաք. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզ. Ենիմ.
9 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ.
10 — Գալաթ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլք. Վանիքէօյ Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Րիֆաթ փաշա. Բաշչաղ. Պէյք. Թարապ. Մէզ. Ր. և Ա. Գավաք.
10 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Իսթէն. Ենիք. Թարապ. Քիրէճ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիմ.
11 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Միրկէօն Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիմ.
11 — Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշչաղ. Պէյք.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք.
12 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւ.

Թէհրանի օսմանեան նորընտիր դեսպանը Թիֆլիզ հասնելով, անդ օր մը մնացեր և Կարինի ճամբով իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեր է։

Քաղաքապետութիւնն որոշած է որ այսուհետեւ մայրաքաղաքիս բեռնաբարձ կառքերը և սայլերը որոշեալ քանակութեամբ մը բեռ առնուն և հակառակ պարագայի մէջ տուգանաց դատապարտուին։ Քաղաքապետութիւնն իւր այս որոշումն հաղորդած է Թաղապետական բոլոր շրջանակաց։

Րէժիի վարչական խորհուրդն ուզելով կարելի եղածին չափ խնայողութիւն ի գործ դնել, կարեւոր տնօրէնութիւններ ըրած է պաշտօնէից և անոնց ամսականաց նկատմամբ. Թէև արդէն գլխաւոր պաշտօնէից ամսականներէն մասնակի զեղչեր եղած են, սակայն կ'ըսուի թէ վարչութիւնն որոշեր է ընդհանուր պաշտօնէից ամսաթոշակներէն 0/0ին 30 զեղչ մ'ընել, մայրաքաղաքիս պաշտօնէից հինգ մասին մէկը ճամբել և ընդհանուր տնօրէնութեան յառակայեալ պաշտօնէից թիւը վաթսունի իջեցնել։

Աթէնքէն կը գրեն թէ արքայական Պատմագրին ի պատասխան խորհրդարանի կողմէ Ուղերձի պատրաստութեան վիճաբանութեան պահուն, Նախարարապետ Պ. Տէլեանի յայտարարեր է թէ Յունաստանի պարտքն է իւր զինուորական պատրաստութիւնները փութացնել։

Պատերազմական Նախարարը 12 միլիոն ֆրանքի նոր վարկ մը խնդրած է խորհրդարանէն։

Մայրաքաղաքս հասած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Սերպիոյ օսմանեան նորընտիր դեսպան Զիա պէյ յատուկ կառախմբով Նիշէն Պելկրատ երթալով, իւր պաշտօնագրերն հանդիսաւորապէս մատուցեր է Միլան թագաւորին։ Թագաւորն յոյժ սիրալիր ընդունելութիւն ըրեր է վեհ. Սուլթանի ներկայացուցչին և ունկնդրութենէն յետոյ երկարօրէն տեսակցեր է նմա հետ, ապահովութիւն յայտնելով թէ Սերպիա կը փափաքի ամենալաւ յարաբերութիւններ տածել Բ. Դրան հետ։

Նախարարապետ Պ. Կարաշանին ներկայ գտնուեր է այս տեսակցութեան, որմէ յետոյ Միլան թագաւորը ճաշի հրաւիրեր է Զիա պէյ։

Անգլիոյ պահպանողական կուսակցութեան բոլոր գլխաւոր անդամք շնորհաւորական հեռագրեր ուղղած են առ Սըր Տրըմընտ Ուոլֆ՝ անգլօ-թըրքական դաշնադրութեան կնքման առթիւ։

Կը կարծուի թէ Թագուհւոյն արտասովոր պատուիրակն ազնուականութեան տիտղոս պիտի ստանայ ի վարձատրութիւն իւր ծառայութեանց։

Սերպիական և օսմանեան կառավարութեանց միջեւ մերձեցում մը կը նշմարուի։ Քաղաքական ախմբոց մէջ յոյժ լաւ աչօք կը նկատուի Լոնտրայի սերպիական լիազօր պատուիրակ Պ. Միժաթովիչի հետեւած ընթացքն և այն բացատրութիւններ զորս տուած է սերպիական կառավարութեան բուն նպատակին վրայ։ Այս բացատրութիւնք մեծապէս կը բարեփոխեն Սերպիոյ հետեւելիք ուղղութեան նկատմամբ հրատարակուած ենթադրութիւնները։ Միլան թագաւորին կառավարութիւնը պատրաստ է եղեր ո՛ր և է հողային ընդարձակումէ հրաժարիլ, եթէ իրաց նախկին վիճակը վերահաստատուի յԱրեւելեան Ռումէլի։

Նոյն կառավարութիւնն որոշած լինելով զինուորական զօրութիւններ համախմբել Սերպիոյ և Յունաստանի սահմանագլխոց վրայ, կ'ըսուի թէ Սպարապետութիւնն հարկ եղած միջոցները ձեռք կառնու ի զէն կոչելու համար մուստահֆըզներն, այսինքն պահեստի վերջին գունդերը։

Փիլիպէի առժամեայ կառավարութիւնը պաշտօնանկ եղած է և Ալեքսանդր իշխան՝ Արեւելեան Ռումէլիի բոլոր գործերն յանձնած է Պուլկարիոյ դատական նախարարին որ քանի մ'օրէ հետէ Սոֆիայէն Փիլիպէ հասած է։

Կայսերական կառավարութիւնն երկու օր առաջ հեռագրաւ հրաման ղրկած է Ադրիանուպոլսոյ կուսակալին, որպէս զի գաւառէն արմտիք դուրս հանուիլն արգիլուի բացարձակապէս։

Հաւանական կը կարծուի թէ Ֆոն Տէր Կօլց փաշա՝ Օսմանեան ծառայութեան մէջ գտնուող գերմանացի սպայից պետ անուանի հանդուցեալ Քահլէր փաշայի տեղ։ Այդ պարագային, ամսաթոշակը պիտի կրկնապատկուի և Ֆերիգութեան պիտի բարձրանայ իւր աստիճան։

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՊՈՐԹԻ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՄԱՐ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ

Այս անգամ իւր Եւրոպա ըրած ճամբորդութենէն վերադառնալով, սկսած է ըստ առաջնոյն Եէնի-Ճամիի մէջ կայսերական թղթատան և ժամացոյցին դէմ Նոր-Եօրքի Դեղարանը ամէն օր ժամը 7էն մինչեւ 11 հիւանդ ընդունիլ. իսկ կիրակէ օրերը Բերա Արսլան-փողոց թիւ 1 իւր տունը Պորթի և Տղայոց հիւանդութիւնները միայն ձրի դարմանել։ 1—16

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Ա. Կ. Մ. Զ. Նոր Ջուղա. — Ձեր նամակները հետզհետէ ընդունած եմք. կը խնդրեմք որ փութաք մէկ տարեկան պարտքերնիդ 56 ֆրանք առ մեզ հասցնել։ Քաջ գիտէք թէ բաժանորդագինք այժմ կանխիկ են, և Ձեր պայմանաժամը լրանալու մօտ է։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Փարիզ, 6 Նոյեմ.

Գերմանական նորընտիր դեսպան Կոմս Միւնսդէր այսօր հանդիսաւոր կերպիւ իւր վկայագրերն յանձնեց Հանրապետութեան Նախագահին։

Այս առթիւ փոխանակուած բանախօսութիւնք կը հաստատեն երկու երկրաց միջեւ կեցող լաւ յարաբերութիւնները զարգացնելու փոխադարձ իղձը։

Գահիրէ, 6 Նոյեմ.

Սըր Հ. Տրըմընտ Ուոլֆ կը պատրաստուի Նեղոսն ի վեր ելնել։

Պուքրէշ, 6 Նոյեմ.

Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Գամբինէանու հրաժարական տուաւ։

Նախարարապետ Պ. Պրիթիանօ փոխանորդաբար պիտի վարէ զայդ պաշտօն։

Աթէնք, 6 Նոյեմ.

Օսմանեան նորընտիր դեսպան Ակեահ էֆէնտի այսօր հանդիսաւոր կերպիւ իւր վկայագրերն յանձնեց թագաւորին։ Ակեահ էֆէնտիի բանախօսութիւնն և թագաւորին պատասխանը փափաք կը յայտնեն ամրացնելու երկու երկրաց միջեւ տիրող մտերմական յարաբերութիւնները։

Պ. Թրիքուբի այսօր Երեսփոխանական ժողովոյ մէջ հաստատեց թէ հարկ է նոր տուրքեր հաստատել փոխառութիւնը երաշխաւորելու համար։

Փարիզ, 6 Նոյեմ.

Պ. տը Ֆրէսինէ այսօր ընդունեց պուլկար պատուիրակ Պ. Կէչոֆ, այլ միայն անհատական կերպիւ, և իրեն յայտարարեց յետոյ թէ միայն երբ տեղեկութիւն կրնար լսել Պուլկարիոյ բաղձանքները։

ՎՐԻՊԱԿ

Երէկի հեռագրոց մէջ, Պուլկարիոյ եւ Արեւելեան Ռումէլիի անձնական միացման հեռագրոյն մէջ, սխալմամբ ըսուած է թէ «բանակին ելմտացոյցը բաժանեալ պիտի մնայ»։ Պէտք է կարդալ «բանակին եւ ելմտացոյցը»։

ՏՕՔԹՕՐ ԿՈՊԷՐՆԻԿ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅՃԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ իւր բնակութիւնը փոխադրած է ԲԵՐԱ, ՍԻԼԼՈՂԼՈՒ փողոց, թիւ 5, ուր կը շարունակէ ընդունիլ իրեն դիմող հիւանդներն Երկշ. Հինգշ. Շաբաթ օրեր, ժամ 7էն 10 թրքաց։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 26 Հոկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս	Լոնտրայի վրայ		պանքայի)	109
3	»	»	(վճռական)	108 5/8
3	» Բարիզ	»	(պանքայի)	23 15
3	»	»	(վճռական)	23 22 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. D. ՍԷրի Գ. կ.		15 10
Վօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 5
Պերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 3
Բարձրագոյն գին	»	15 3 1/2
Նուազագոյն »	»	15 3
Կէս օրին	»	15 3 1/2
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	A. ՍԷրի Գ. կ.	25 20
» 1860) » 1863) » 1872)	B.	15
» 1865) » 1869) » 1873)	C.	15

Խնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	69 17 1/2
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. կ.	69 12 1/2
Կէս օրին	69 —

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լ.ր.	3 12
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	Օսմ. »	6 10
Պանք տը Գօնս.	» »	» »	3
Թօմ. Հանթ է կալէօր.	» »	» »	3 12
Թրամուէյ	» »	» »	280
Ռումէլիի երկաթուղի		ֆր.	34
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիոնի		»	50

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ. ...	100
0 Ֆրանքնոց	» ...	87 15
Անգլիական ոսկի	» ...	110 2
Ռօլ Իմփէրիալ	» ...	90 12
Քրիմից	» ...	51 12
Պուլղի թղթադրամ	» ...	9 24
» արծաթ	» ...	89 20
Ֆիօրին	» ...	8 28
Մեճ. արծ. (տարբ.)	» ...	108 1
Վէզնոց	» ...	102 30
Հինգնոց	» ...	102 25
Մէթալիք	» ...	98 10
Պղինձ	» ...	—
Թղթադրամ	» ...	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 6 Նոյեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	100 3/8
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուեցաւ	14 1/16
» » » գոցուեցաւ	13 15/16
» » » Ա.	26
» » » Բ.	14 1/2
» » » Գ.	13 7/8
Օթօման 1871	66
Փոխառութիւն 1877	78 1/4
Պանք Օթօման	9 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	94 7/8
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)	62 7/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	86
Տայրա Սանիէ	60
Դօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	86 3/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 0/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 40

Վիեննա, 5 Նոյեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 70
Օսմանեան երկաթուղի	17

Բարիզ, 6 Նոյեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	107 77 1/2
» » 3 0/0	79 52 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Գ. բացուեցաւ	14 15
» » » գոցուեցաւ	14 05
» » Սէրի Բ.	կը պակսի
» » Գ.	»
Օսմանեան երկաթուղի	35 25
» Րէժիի բաժնեթուղթք	442 50
Պանք Օթօման	492 50
Քրէտի Լիօնէ	516 25
» Ֆօնսիէ	1292 50
Բաժնետոմս Լիոնի	1216 25
Սուէզի ջրանցք	2007 50
Ռուսական 5 0/0 1877ի	100 3/4(*)
Իտալական Ռանթ	95 90
Եգիպտական միացեալ	318 75
Սպանիական (արտաքին)	55 7/8
Բրիօրիթէ թիւրք	348 75
5 0/0 Հելլենական	280
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 20

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 6 Նոյեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	107 71 1/4
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Գ	14
Եգիպտական	317 50

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այն հալածանքներ, որ ծագած էին մեր Նախորդ զաւեշտաթերթի դէմ մեզ նկատմամբ վերսկսած լինել կը թուին, որովհետեւ անուղղակի ազդեցութիւններ տեղի ունեցած են։

Ուստի, ի գիտութիւն մեր ազնիւ ընթերցողաց, հարկադրեալ եմք ծանուցանել թէ մեր խմբագրութեամբ հրատարակեալ Մէճմուայը – Ախպար – Պատկեր – Հայ – Կենաց թերթն այսօր պիտի չհրատարակուի։

Քաջայոյս եմք թէ շնորհիւ Կայս. բարեխնամ Կառավարութեան արդարասիրութեանը, պիտի կրնանք յառաջիկայ շաբթու սկսիլ դարձեալ նոյն թերթի կանոնաւոր հրատարակումը։

Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

26 Հոկտ. 85

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿ

ՎԱՍՆ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ԳԷՈՐԳ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՍԱՄԱԹԻՈՅ

Յիսուսի Քրիստոսի ծառայ Տէր Յարութիւն Արքեպիսկոպոս և շնորհիւ Ս. Հոգւոյն վերատեսուչ և Պատրիարք Հայոց Կոստանդնուպոլսոյ՝ Եկեղեցական եղբարց մերոց ի Քրիստոս Յիսուս և համայն բարեպաշտ ժողովրդոց ի Տէր մեր Աստուած հաւատացելոց, որ ի մայրաքաղաքիս, ողջոյն եւ օրհնութիւն։

Շնորհք շնորհողին Աստուծոյ Հօր և Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի և ամենասուրբ Հոգւոյն եղիցի ընդ Ձեզ հանապազ, ամէն։

Յայտ է ձեզ՝ ամենեցուն սիրելեացդ ի Քրիստոս թէ Սամաթիոյ մէջ յանուն Աստուծոյ կառուցեալ տաճարք՝ Ս. Գէորգ եւ Երրորդութիւն եկեղեցիք այրած էին վերջին հրկիզութեան առթիւ, և այն ժամանակէ ի վեր եկեղեցական ժամերգութիւնք և խորհուրդք սրբազանք կը կատարուէին առժամեայ կերպիւ անշուք մատրան մը մէջ։

Ազգային վարչութեան կողմանէ նոյն բազմահոյլ թաղի բարեպաշտ ժողովրդեան քանիցս արտայայտած ջերմեռանդ բղձից վրայ՝ նոյն եկեղեցւոյ վերստին կառուցումն որոշուած և շինութեան ձեռնարկուած է Յանձնաժողովոյ մը հսկողութեան ներքեւ, որոյ նախագահութիւնն յանձնուած է Ազգային Վարչութեան կողմանէ Յակոբեան Ազնուաշուք Միքայէլ էֆէնտիի։

Յակոբեան Միքայէլ եւ Յովհաննէս էֆէնտիներն իւրեանց ծանուցեալ Քրիստոնէական բարեպաշտութեամբ և ազգասիրութեամբ կամովին յանձն առած են դրամական գումար մ'ընձեռել ի նպաստ շինութեան, եւ այս նպաստալի կտակեալ գումար մ'ալ սահմանուած է նոյն շինութեան համար. իսկ պակասն ամբողջացնելու համար հանգանակութիւն մ'ընել արտօնած է Քաղաքական Ժողովն և ժապաւինեալ տումար մը յանձնած, ձեռնհաս ազգայնոց նպաստ ստանալու։

Արդ՝ մեր սոյն օրհնալիր կոնդակաւ կը հրաւիրեմք մեր ձեռնհաս բարեպաշտ ազգայիններն, որ յանձնաժողովն իրենց ներկայացած ժամանակ հաճին առատաձեռնել իւրեանց նպաստն, յիշելով որ մեր ազգին մէջ ամէնէն հոյակապ բարեպաշտական հաստատութիւնք ժողովրդեան նպաստիւք և ձեռնտուութեամբ կանգնուած են, ինչպէս և այս անգամ Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցին՝ որ իւր պատմական հնութեամբ նշանաւոր է, պիտի վերաշինուի շնորհիւ նպաստից մեր բարեպաշտ ժողովրդեան, ուր Աստուծոյ սեղանոյն առջեւ հոգեւոր հաւատացելոց անսասան կենաց և բարօրութեան, նոցա որդւոց և ընտանեաց բարեբաստութեան և ննջեցելոց հոգւոց փրկութեան համար համար մշտամրմունջ աղօթքներ պիտի մատուցուին ի հարազատ որդւոց Հայաստանեայց Առաքելական եւ Ուղղափառ Ս. Եկեղեցւոյն։

Կը յորդորեմք ապա սիրոյն Յիսուսի Քրիստոսի մեր ձեռնհաս բարեպաշտ ազգայիններն, որ յանուն Աստուծոյ կառուցանելի տաճարին ջերմեռանդ հոգւով եւ յօժարութեամբ սրտի հասուցանեն իւրեանց առատապարգեւ նպաստն, նշանակելով իւրեանց բարի անուանքն սոյն ժապաւինեալ տումարին մէջ, եւ կը մաղթեմք ի խորոց սրտի որ ամենակարող Աստուած գրէ զանուանս նուիրատուաց յերկնային մատենի դպրութեան կենաց, հատուցանելով ի փոխարէն վարձս բարեաց յանսպառ գանձէ անբաւ ողորմութեան իւրոյ, օրհնէ զամենեսին եւ պահպանէ ընդ հզօր հովանեաւ ամենածածուկ Աջոյն իւրոյ, փրկելով յամենայն արկածից չարեաց եւ ի նեղութեանց, ամէն։

Մնամք աղօթարար

24 Յուլիս, 1885 Պ. Կ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՔ.
ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պոլոյ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԾՕՇ ՊԻԼԻՆԿՍԻ ՄԱՀԸ

ՈՒՍԹԸՐ, 20 Հոկտ.

Ներկայ ամսոյ 14ին մեռաւ Քալիֆօրնիայի մէջ այն երեւելի մարդը ի հասակի 66 ամաց։ Չկայ երկիր մը ուր անգղիարէն լեզուն կը խօսուի և լրագիր կը կարդացուի, ուր կարելի լինի գտնել անձ մ' որ Ծօշ Պիլինկս և իւր առակները լսած կամ կարդացած չըլլայ։ Նոր աշխարհի Եզոպոսն էր այն, զուարճալի և հրահանգիչ առակներով ճոխացեալ, պատրաստախօս, զուարթ և բարեսիրտ անձ մը։ Ջեռն նման երկայն մազերով, մեծ գլխով և լայն ճակատով, հայկական քիթով և յունական աչերով սիրուն ծերուկ մ'էր, սիրելի ամենեցուն և պաշտելին աշխարհի։ Մասաչուսէդ նահանգի մէջ ծնած և մինչեւ 14 տարեկան հասարակաց դպրոց յաճախելէ վերջ, դէպ ի Արեւմտեան նահանգներ գնացած էր, (աւելի փախած էր) իւր բաղդը որոնելու համար։ Ինքը կը պատմէր թէ «որչափ որ բաղդիս ետեւէն կը վազէի, նա միշտ իւր կանակը դարձուց ինձ. բաղդս զիս և ես բաղդս կը հալածէինք միօրինակ. և վերջապէս ես յաղթեցի նորա»։ Չկայ արուեստ մը, գիտութիւն մը և առեւտուր մը՝ որուն ձեռնարկած չէր նա, միշտ անյաջողութեամբ սակայն։ Նախ նպարավաճառի մը խանութ բացած էր, ուր գնդասեղէ մինչեւ մուրճ, քթախոտէ մինչեւ Այերի Վիկօրը, և կամ շոգշամէ մինչեւ տանձ կը ծախէր. բայց մէկ տարիէ վերջ սնանկութիւնն օգնեց իրեն որ քաղաքը թողլով փախչի, մնացած բոլորին պատճառաւ։ Յետոյ երկրագործութեան ձեռնարկեց, որուն մէջ այնչափ յաջող եղաւ որ՝ պարտատէրք իւր ագարակը աճուրդի հանելով ծախած էին և դեռ ինքը տեղեկութիւն չունէր, երբ օրինաց հրամանագիրը զինքը արտաքսեց ագարակէն։ Անկէ վերջ ամսական հովիւ եղաւ խաշնարածի մը քով, որուն ծառայութեանը միջոցին այնչափ աղքատութիւն և զրկանք քաշեցին թէ՛ ինքը և թէ՛ իւր պահպանութեան յանձնուած հօտը, որ որոշեց զայն ևս թողուլ։ Օր մը երբ Միզուրի գետին եզերքը կը թափառէր, դիտեց որ շոգենաւի մը նաւապետ կը փնտռուէր. իսկոյն ինքզինքը առաջարկեց իբրեւ երեւելի նաւապետ և սիրով ընդունուեցաւ. բայց հազիւ թէ հինգ մղոն մեկնած էր երբ շոգենաւը խրեցաւ և ընկղմեցաւ։ «Շոգենաւի ընկղմիլը միշտ տասը հազար տոլարի եղաւ ինձ» կ'ըսէր Ծօշ Պիլինկս, թէև նաւը մտած ժամանակս հինգ սանթիմ ունէի միայն գրպանս»։ Գրպանը հինգ սանթիմ ունեցող մէկը ինչպէս տասը հազար տոլար կը շահի և կը կորսնցնէ մէկ քանի ժամու մէջ. եթէ հարցնէին կը պատասխանէր թէ, «Արդարև ես ալ կարող չեմ գոհացուցիչ պատասխան մը տալ, այսու ամենայնիւ ճշմարտութիւն մ'է թէ կորուսի այդ գումարը, եթէ հաշուի առնէք իմ ամսականները, շահերն, զբօսանքներն ևլն. զոր պիտի ունենայի եթէ նաւը չկորսնցնէի»։ Նաւապետութիւնն ալ թողլէ վերջը դատաւորութեան ձեռնարկած է, և մէկ տարի դատաւորութենէ վերջ աշակերտներէն երկուքը յիմարանոց գնացին և ուրիշ երկուքն ալ առ յաւէտ խելագար եղան, յորմէհետէ ինքն ալ յիմարանոցի տեսչութիւնն ստանձնած և մէկ տարիի չափ պաշտօն վարած է։ Այս վերջին պաշտօն շատ օգտակար եղած է իրեն, զի երբ օտարական մը ներկայանէր իրեն, ինքը միշտ կ'ըսէր. «Ուրախ եմ ձեզ տեսնելուս, ի՞նչպէս էք, աւելի լաւ էք այժմ, ինչպէս չէ՞»։ Իսկ երբ օտարականը զարմանօք հարցնէր թէ ինքն ո՞ւր տեսած է, անմիջապէս կը պատասխանէր. «Կարծեմ յիմարանոցի մէջ խնամած եմ ձեզ»։ Յիմարանոցի տեսչութիւնն ալ թողլով դրամատուն մը կը բանայ (միշտ առանց մէկ դրամի), որուն հաշիւները թէ՛ մուտք և թէ՛ ելք միայն 0 ցոյց կը տային։ Բայց վերջապէս դժբաղդութիւններն ալ ունին իրենց սահմաններըն. ուստի արժանի հանքի մը տեսչութիւնը ձեռք ձգած էր, յորմէ բազում արդիւնք կ'ակնկալէր անշուշտ։ Բայց երբ հանքին խորերը իջնել հարկ եղաւ, կամ հանքէն դուրս բերուած մետաղներու տեսակին քանակութեան և ուրիշ բաղադրութեանց մասին կարծիք մը յայտնելու համար իրեն կը դիմէին, յուսահատած կը շուարէր եւ չէր գիտեր թէ ինչ ընէ. այս ալ երկար չի տեւեց, զի օր մը հանքահաններէ մին իրեն մօտենալով հարցուց. «Այսչափ խորտակուելու չը՞ բաւեր միթէ, ինչո՞ւ չես փախչիր ասկէ, եթէ չես ուզեր որ այս լերան ճեղքերը քեզ չուտով գերեզմանիդ մէջ»։ Հանքերու տեսչութենէ անմիջապէս վերջը վերջին նաւապետի պաշտօն մը ձեռք կ'անցունէ, երեք ամիս վերջը շոգենաւի ընկերութիւնը կը սնանկանայ։ Ծօշ Պիլինկս այս միջոցին 27 տարեկան էր, դարձեալ առանց դրամի, և ամուսնացաւ...։ Ամուսնութեան հետեւեալ օրը միջնորդ եղաւ, և իրեն յանձնուած կահ կարասի, հանդերձեղէն ևլն. աճուրդով կը ծախէր փողոցին մէջ։ Եւ ահա ճիշդ հոս կ'սկսի Ծօշ Պիլինկսի յաջողութիւնք. միջնորդութիւն ընելէ հազիւ կէս տոլար կը շահէր օրական. լաւ կը խօսէր և շատ կը խօսէր, զուարճալի ոճ մը կը գործածէր որմէ անկարելի էր չյափշտակուիլ։

Ամուսնանալէ երեք շաբաթ վերջ աճուրդի միջոցաւ ծախսուած ապրանաց հաշիւը պահելու համար գրագիր մը վարձեց. այս վերջինը ջերմեռանդ քրիստոնեայ մ'էր, հետեւաբար հաշտ աչօք չէր նայեր Ծօշ Պիլինկսի, «որուն կորուստը մտածելու պէտք է ըլլալ» կ'ըսէր։ Օր մը երբ իւր առօրեայ բազմամունքէն յոգնած և աշխատաւոր իւր կնոջ հետ կը խօսակցէր, գիւղին մէջ հրատարակուող աննշան լրագրի մը խմբագիրը ներս մտաւ։ Սովորական քաղաքավարութիւններէ վերջը խմբագիրը խօսք առնելով կ'ըսէ. «Ձեզ նման զուարճախօս անձ մը հարկ է թէ լաւագոյն գրէ. իմ լրագրոյս համար մէկ քանի տողեր չէ՞ք ուզեր գրել»։ «Խորհիմ և կը պատասխանեմ», կ'ըսէ մեր զուարճախօս բարեկամը։ Հետեւեալ օրը մէկ քանի տող գրելով խմբագրին կ'ուղղէ. նա ալ իւր կողմանէ երկու տոլար կը խրկէ Ծօշ Պիլինկսի. Աւելի ընդարձակ կը գրէ և աւելի մեծագումար դրամ կ'առնու. և վերջապէս Նիւ Եօրքի լրագիրներէն միոյն մէջ ամէն օր էջ մը զուարճալի յօդուած գրելու պայմանաւ շաբաթը հարիւր տոլարի պայմանագրութիւն մը կը կնքէ։ Սոյն լրագրոյն մէջ հրատարակուած յօդուածներուն բոլորն ալ թէ Միացեալ Նահանգաց մէջ և թէ Անգլիոյ մէջ կ'ընդօրինակուէին և ուրախութեամբ կը կարդացուէին։ Գիշերները ատենախօսութիւններ կ'ընէր. հարստութեան ուրիշ աղբիւր մը եւս։ Եւ ահա այս կերպով բազում հարստութիւն դիզած, մեծ համբաւ ստացած և գրեթէ ամբողջ ժողովուրդէն պաշտուած է։ Իւր առակները միլիոններու կը հասնին, ուստի միայն մէկ քանիները հոս կը յիշեմք ի գիտութիւն, թէև հարկ է աստանօր ըսել թէ թարգմանութիւնը անշուշտ պիտի կորսնցնէ բնագրին ոգին։ — Եթէ զաւակներդ գող ընել կ'ուզես, մերժէ ինչ որ խնդրեն։ Եթէ թէթեւ հաց շինել կ'ուզես, հացագործներու նման շինէ, հօխան երեք հարիւր տրամ։ Հրեշտակք կը նետեն զառ (նարտի) երբ օրօրոցին մէջ երկուորեակ կայ։ Շողոքորթութիւնը օծանելիի նման հոտոտելու է և կուլ տալու չի գար։ Բարեպաշտութիւնը լուսնկայի կը նմանի, վառ երկրի վրայ լաւ կ'ածէր։ Բոլոր սիրոյն համապատասխանելու սէր՝ սա կէտին վրայ կը կայանայ, երբ դու ալ ուրիշի մը քիթը կը սիրահարիս։ Բարի կին մը երկնային ծիծաղ մ'է։ Սուտը կատուի նման ուղիղ գծի վրայ չի երթեւեկեր։ Եթէ մէկը հաւասարակշռեալ գլուխ չունի, մազերը ճակտէն ճեղքելու մէջ զգուշութիւն ընելու է, ևն, ևն։

Յատկապէս երկրագործներու գործածութեան համար յօրինած օրացոյցը տարեկան հարիւր հազար օրինակ կը վաճառուի, որմէ Ծօշ Պիլինկսի զուտ հասոյթը տարեկան քսանեւհինգ հազար տոլարէ աւելի է։

Օր մը մարդ մը կուգայ և մեր զուարճախօսին կը գանգատի ըսելով թէ անկարելի է իրեն գործ մը գտնել, ժամանակներն այնչափ դէշ են որ չգիտեր թէ ինչ ընելու է ապրուստ մը ճարելու համար։ «Կը զարմանամ» կ'ըսէ Ծօշ Պիլինկս. «Ես կը կարծէի թէ յիմարք դեռ կ'ապրին. իսկ եթէ ձեր ըսածը ճշմարիտ է, շնորհակալ ըլլալու էք թէ ողջ առողջ էք և կ'ապրիք...»։ Գործ փնտռողը մխիթարուելով կը մեկնի...։

«Ընթերցողք առակներուս զբօսնելու համար կը վճարեն, իսկ ես, խեղճ արարածս, իրենց վրայ խնդալու համար մեծ վարձք կ'ստանամ. և այս է ճշմարիտ աշխարհը» կ'ըսէր օր մը Ծօշ Պիլինկս։ «Պողպատ գրիչ չարժելով ապրողներ միշտ սովամահ կը մեռնին. ուստի ես փետուր գրիչ կը գործածեմ, որպէս զի կիսամեռ գրագիտաց ընկերութեան անպատուութիւն չբերեմ իրենց դասուն վերաբերելով. ասկէ ի զատ ես գրիչ ձեռք առնելէ առաջ քաղցած և աղքատ էի. իսկ նորա վերջը. ուստի հոս ալ հաւասարութիւն կայ» ըսած է Ծօշ Պիլինկս։ «Ամուսնական վիճակի մասին ինչ կարծիք ունիք», կը հարցնէ օր մը իւր բարեկամներէ մին. «Լաւ է ամուրի թէ ամուսնացեալ ապրիլ»։ «Վստահ եմ թէ չեմ գիտեր», կը պատասխանէ զուարճախօսը, «որովհետեւ ամուսնացող զոյգ մը (այր և կին) չեմ ճանաչեր. սա բացարձակ պատճառաւ թէ երջանիկ ամուսինք վերը՝ երկնից մէջ հրեշտակներու հետ կ'ապրին և անտեսանելի են մեզ. իսկ անոնք որ դժբաղդ են, նոքա արդէն մեռած են. և ես մեռեալներու հետ ծանօթութիւն չունիմ...»։ «Բայց դուք ձեր փորձառութիւնը պատմեցէք», կ'ըսէ իւր յամառ բարեկամը. «Հա՛, կ'ըսէ Ծօշ Պիլինկս, մեք ամուսնացած չեմք կնոջս հետ, այլ լոկ աստուածացած եմք...»։

Մ. ԹՕՓՃԱՆԵԼԵԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Պոլսոյ ազնիւ հասարակութեան թէ այդ մայրաքաղաքին մէջ կը շինուին եւ կը ծախուին յոյժ գէշ տեսակ եւ ստորին վառարաններ, որք իմ Գործարանիս ԽԱՐԴԱԽԵԱՆ նշանը կը կրեն և իմ ՀՕՔԱԿԵԱՆ վառարանաց կեղծերն են։

Ուստի պարտ անձին կը համարիմ ծանուցանել հասարակութեան թէ Թուրքիոյ համար իմ ՄԻԱԿ ներկայացուցիչս է

ՀԷՅՆՐԻԽ ԼԱՆԺ
—24, Բէրչէմպէ Պազար, 24—
—32 Մահմուտիյէ Ճատտէ 32—
ԴԱՂԱԹԻԱ

Որ արտօնեալ է ըստ օրինաց տրամադրութեան դատ բանալ յիշեալ անձանց դէմ։

Ռ. ԿԷՊԻՒՐԹ
Վիեննա—Քայզէրշտրասսէ Նօ. 71
VII,— Kaiserstrasse No 71

ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՈՐՄԱԼ
ՀԱՄԲԻԿ ԷՄԻՐՋԷԵԱՆ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄՈՒՏԻ
ԴԱՄԲԱՐԱՆԻՆ ՃԻՇԴ ԴԷՄԸ

Տօքթէօր Կրէկուառ որ 15 տարիներէ ի վեր Բարիզի հիւանդանոցաց մէջ իւր բժշկական արհեստը խիստ ճարտարութեամբ ի գործ դնելէ յետոյ ի Պոլիս հաստատուած է, ամէն տեսակ հիւանդներ կ'ընդունի ամէն օր մինչեւ կէս օր, և Կիրակի օրեր ՁՐԻ պիտի ընդունի կարօտ հիւանդները։

Տօքթէօր Ռօպէնսօն, մասնագէտ Ստամոքսի և Աղեաց հիւանդութեանց, ինչպէս նաեւ Միզային գործարանաց և Գաղղիական ախտի, պիտի ընդունի իրեն դիմող հիւանդները Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը ժամը 7էն մինչեւ 9ը։

Հանրածանօթ և ճարտար ուրիշ բժիշկ մը պիտի ընդունի ՁՐԻԱԲԱՐ իրեն դիմող ամէն հիւանդներ ամէն օր ժամը 9էն 11։

Յաճախորդք խիստ գոհ պիտի մնան թէ՛ վերոյիշեալ մեծանուն բժիշկներէն և թէ՛ Դեղարանէն, ուր կը գտնուին ո՛չ միայն Եւրոպայէն բերուած դեղեր և գործիքներ, այլ մեծ խնամով կը պատրաստուին բոլոր դեղերը։

Խիստ աժան գներ

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷ ՄԷԱՏԻՆ ՄԷՃԼԻՍԻ

Պուլղար տաղը մաատէնի հասըլաթընտան օլարագ 52,307 տիրհէմ ճէտիտ 872 քէսէրսիզ իլէ 493 տիրհէմ ճէտիտ 988 քիր ալթունըն իչպու Թեշրինի էվվէլին 24 ինճի բէնչշէնպէհ կիւնիւ սաաթ 9 րաատէլէրինտէ միւզայէտէի ալէնիէ իճրա գըլընաճաղընտան Թալիպ օլանլէրին էմվալ մէզքիւրէտէ տէբօզիթօ վէ միւլթէզէր քէֆիլլէրի իլէ օրման վէ մաատէն մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

21 Թեշրինի էվվէլ 301

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչին միւպայաա օլունաճագ օլան օն պէշ պին գըյէ չէքէր իլէ օթուզ պին գըյէի ճէտիտ Թրիեստ զէյթունըն իչպու Թեշրինի էվվէլին յիրմի ալթընճը կիւնի գարարը գաթիյի վէրիլէճէկինտէն վէ յիրմի պէշինճի կիւնիւ տախի Թէգարրուր իտէն ֆիյաթլարտան եւլաշէ պէչ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իհալէ Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

23 Թեշրինի էվվէլ 301

3—3

նուր Կառավարիչն իրաց առջի վիճակին վերահաստատման հետ վերաբերութիւն չունին բնաւ։ Եթէ խաղաղութիւն և բարեկարգութիւն պիտի վերահաստատուին յԱրեւ. Ռումէլի, ուրեմն եւրոպական դիւանագիտութիւնը, Կազմական Կանոնագիրը փոփոխելով, և Ընդհանուր Կառավարչի արդար և իմաստուն ընտրութիւն մ՚ընելով, թոյլ չտայ որ իրաց առջի վիճակին նոյնութեամբ վերահաստատումն առժամանակեայ կարկատուն գործ մ՚եղած լինի։»

Այս խօսքերէ դատելով, Պուլկարաց մէջ կայ չափաւոր, հեռատես և ողջամիտ մաս մը, որ բարեքեայ պայմաններու մէջ իրաց նախկին վիճակին վերահաստատումը նախամեծար կը համարի՝ մի կողմէ՝ յեղափոխական վիճակէ մը, ուր Պալքանեան Թերակղզին եղբայրասպան պատերազմներու թատր կրնայ ըլլալ, և միւս կողմէ կարծեցեալ անկախութենէ մը, յորում Պուլկարիա, Ռուսիոյ շնորհիւ միացած, ի հարկէ ռուսական գերիշխանութեան կ՚ենթարկի։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՍԼԱՒՔ

Թայմզին վիէննայի թղթակիցը կը գրէ հեռագրական նամակի մը մէջ.

«Ռուսիոյ աններեւ նպատակն է Պալքանեան Թերակղզւոյն մէջ բարեկարգ և տեւական վիճակի մը հաստատումն արգիլել, և Թերակղզւոյն զանազան տարրերը պահել չփոխ կացութեան մը մէջ, մինչեւ որ ինքն իսկ, Ռուսիա, պատեհ առիթ գտնէ նոր արշաւանքի մը դէպ յԱրեւելեան Եւրոպա։ . . . . Զի եթէ Պալքանեան փոքր պետութեանց թոյլ տրուի կազմակերպուիլ, նոցա բնական ձգտումը պիտի լինի Դաշնակցութիւն մը կազմել իրենց մէջ, Թերակղզւոյ մէջէն իրաց վանելու համար ամեն օտար ազդեցութիւն, և հաւաքաբար Թուրքիոյ հետ նիզակակցելու համար, որպէս զի Ռուսիա անկարող լինի յառաջանալ դէպ ի Մարմարա։ Ռուսիոյ փափաքն է թող չտալ որ Պալքանեան սլաւ ազգութիւնք այսպէս օր մը իրեն դէմ միանան իրենց մէջ և Թուրքիոյ հետ։ Ռուսական նպատակաց կատարման համար պէտք է որ Եւրոպական Թուրքիա անհանդարտ վիճակի մէջ թողուի։ Ուստի, Ռուսիա հիմա Պերլինի Դաշնագրոյն պաշտպան կ՚երեւի, մինչ ինքն իսկ ուսուցած էր Պուլկարներուն՝ կարեւորութիւն չտալ Պերլինի Դաշնագրոյն, զոր Տոնտուքոֆ-Քորսաքոֆ իշխանը ծաղրանիւթ կ՚ընէր՝ «Օֆենպախի երաժշտութիւն» անուանելով։ Ռուսիա կը տեսնէ որ եթէ պուլկարական Միութիւնը նուիրագործուի, հետեւանքը պիտի լինի տակաւ լուծումն ամեն խնդրոց որք աւելի մնացած են Եւրոպական Թուրքիոյ կողմն, և այսպէս Արեւելեան խնդիրն անհետանալով, Բ. Դուռն իբրեւ Նախագահ պիտի բազմի ի գլուխ Պալքանեան փոքր Պետութեանց Դաշնակցութեան մը, և հետեւապէս, այլ եւս առիթ չպիտի մնայ Ռուսիոյ՝ խնդիրներ յարուցանելու իրեն յատուկ դիտումներով։ Արեւելեան խնդրոյն այդպիսի մէկ վերջնական լուծումը կը համաձայնի Գերմանիոյ և Աւստրիոյ տեսութեանց և ընդհանուր Եւրոպիոյ ողջմտութեան, և նպաստաւոր է քաղաքակրթութեան և մարդասիրութեան բարձրագոյն շահերուն։ Բայց չի կրնար շնորհ գտնել ի Պետերսպուրկ, քանի որ ռուսական բաղձանաց կատարման դուռը կը փակէ շատ տարիներու համար։»

ՊՈՆԱՊԱՐԴԵԱՆՔ

Նաբոլէոն Իշխանն ըսեր է Ֆիկարոյի Թղթակցին թէ շատ ուրախ է որ բնաւ միջամտած չէր այս տարւոյ ընտրական պայքարին, որոյ ամլութիւնն յառաջագոյն գուշակած էր։ «Միապետականք անկարող գոլով կառավարելու կամ տապալելու զՀանրապետութիւն, պիտի փութացնեն յեղափոխական վիճակը, դէպ յոր ընթանալու վրայ ենք տակաւ առ տակաւ։ Արմատականք անկարող են կառավարել առանց աջակցութեան Չափաւորաց։ Հետեւապէս, հարկ պիտի ծագի Նորակազմ Երեսփոխանութեան լուծման, որոյ արդիւնքը պիտի լինի ընտրութիւն 300 Միապետականաց և Արմատականաց։» Այս վիճակի դարմանն, ըստ Նաբոլէոն Իշխանի, այն է որ, «ամեն բարի քաղաքացիք միանան Հանրապետութեան տեւականութիւնն ապահովելու նպատակաւ։ Առ այս հարկ է ունենալ Գործադիր իշխանութիւն մը, որ բաւական ձեռնհաս և ազդեցիկ լինի երկրին գործերը վարելու յարատեւութեամբ և հաստատամտութեամբ։» Պոնաբարդեան Իշխանն ապա հասկցուցեր է թէ այդպիսի Գործադիր իշխանութեան մը պետն ինքն եւեթ կրնայ լինել։ Չէ մոռցուած թէ Նաբոլէոն Գ. Կայսրն ալ նոյնիմաստ բանիւք, այսինքն իբրեւ փրկիչ Ֆրանսական ընկերութեան, ներկայացած էր, չունենալով սակայն ուրիշ նպատակ բայց եթէ տապալել Հանրապետութիւնն եւ վերահաստատել Կայսրութիւնը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Բրուսիոյ Լուտերական Եկեղեցւոյն Ընդհանուր Սինոդն, որ պարբերաբար կը գումարի, իւր ներկայ նստաշրջանը փակած, անցեալ շաբթու մէջ, ներկայացուեցաւ Վիլհէլմ կայսեր, մատուռի մը մէջ, ուր Ն. Կ. Վեհափառութիւն գնացած էր դիտել խորանի մը եւ թեւ նկարեալ սքանչելի և խորհրդաւոր պատկեր մը, որ կը ներկայացունէ «Աշխարհի Թագաւորներն որք իրենց թագերն ու գաւազանները կը դնեն յոտս Փրկչին»։

Կայսերական Պալատան քարոզիչ Տոքթ. Քէօկըլի այն առթիւ արտասանած մէկ ուղերձին ի պատասխան, կայսրն ըսաւ.

«Գալով այն խօսքերու զորս անձնապէս ինձ ուղղեցիք, կ՚ընդունիմ զայնս ամենայն համեստութեամբ, իբրեւ մարդ մը որ օրերն համրուած են այլ եւս։ Իմ կենացս շրջանին մէջ, Երկինք լցուց զիս բարութեամբք և օրհնութեամբք, մանաւանդ իմ ծերութեանս մէջ։ Բայց յարգանքն որ առ իս կը մատուցուի կը դնեմ յոտս Գահոյից Բարձրելոյն, յորմէ եւեթ կը ստանանք զօրութիւն գործելու ամենայն բաներն որք կրնան կատարուիլ աշխարհիս վրայ։

«Վերջին մի քանի ամաց մէջ, ձեր աչքերնուն առջեւ, դէպքեր տեղի ունեցան որովք Բրուսիա մեր ամեն ակնկալութենէն գերազանց բարձրութեան մը հասաւ։ Ամենքդ ալ եղաք վկայք կատարեալ մեծ գործոյն, (գերմանական միութեան), որ պիտի տեւէ՝ եթէ անոր հիմը լինի կրօնային սրբութիւն և յառաջդիմութիւն յամենայն բարեգործութիւնս։»

Ուրիշ տեղեկարերի մը խօսքին նայելով, Ն. Կ. Վեհափառութիւնն նաեւ սա խօսքն ըրեր է.

«Իմ այս ծերութեան հասակիս մէջ, ի վկայութիւն կը կոչեմ Երկինքը թէ, ես միշտ նկատած եմ կրօնն իբրեւ միակ հիմն որոյ վրայ կրնայ կենալ ամեն բարի և տեւական գործ, և իբրեւ մեծագոյն բարիքն իմ ժողովրդեանս համար։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցեաց մէջ հանդիսաւոր Պատարագք և Պաշտօնք մատուցուեցան ի հանգիստ հոգւոյ երջանկայիշատակ Ներսէս Պատրիարքի՝ որոյ մահուան առաջին տարեդարձը կը բոլորէր։ Ամենուրեք ժողովուրդք գունդագունդ կը դիմէր յեկեղեցիս, ի յարգանս յիշատակի ողբացեալ Պատրիարքին, որոյ անունը սիրելի մնացած է և պիտի մնայ միշտ ամեն հայ սրտերու մէջ։

Մանաւանդ յիշատակութեան արժանի է Մայր Եկեղեցւոյ մէջ կատարուած արարողութիւնն, որուն փութացած էր ներկայ գտնուիլ հազարաւոր ժողովուրդ։ Յետ աւարտման Ս. պատարագի, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ զգեստաւորեալ, և շրջապատեալ եպիսկոպոսներէ, վարդապետներէ և քահանայներէ և առաջնորդութեամբ դպրաց դասուն, Ներսէս Պատրիարքի շիրմին վրայ երթալով, հանդիսաւոր պաշտօն կատարուեցաւ։

Միացեալ ընկերութեանց Կեդրոնական ժողովոյ Նախագահ Ս. Ալթունտիւրրի էֆէնտի, յաւարտ պաշտօնին՝ սրտայոյզ ճառ մ՚արտասանելով ի յիշատակ Ներսէս Պատրիարքի՝ որ բարերարն և պաշտպանն եղած էր Ընկերութեան, չքեղ պսակ մը դրաւ գերեզմանին վրայ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, անհանգիստ լինելով, շաբաթ օրը Երուսաղեմատունն անցուց և Պատրիարքարան չ՚իջաւ։

Ուսանիկ Քաղաքական ժողովոյ վերջին նստի որոշումներն.

1.—Քաղաքական ժողովն Նլեւմոնց Հոգաբարձութեան հրաժարման նիւթ եղող խնդրոյն վրայ բանակցելու համար՝ թէեւ նոյն Հոգաբարձութեան անդամներն հրաւիրած էր ներկայ գտնուելու իւր վերջին նստին, սակայն անոնցմէ ոմանք իրենց հրաժարականը կրկնած և այլք անպատասխանի թողած լինելով հրաւէրը, ժողովն ընդունեց անոնց հրաժարականն, և Կեդրոնական Սնտուկի Եկմտական գործերը վարելու և անմիջական կարօտութիւններն հոգալու համար մասնաւոր տնօրէնութեան մը պէտքն զգալով, ըստ իւր Նախորդ որոշման ժողովականներէն Կամսարական Խաչիկ էֆէնտիի յանձնեց, իբր Նլեւմոնց Տեսուչ վարել գործերն, և միանգամայն որոշեց Տնտեսական Խորհրդոյ յանձնարարել որ իւր մասին սահմանադրաբար ի գործ դնէ հարկ եղած հսկողութիւնն։

2.—Ժողովն նկատելով միանգամայն որ Կեդրոնական Սնտուկի տրոց գանձումն անկատար և դանդաղ կերպով կը կատարուի, և Ազգ. Ժողովոյ կողմէ քուէարկեալ տրոց վերջին կանոնագրին գործադրութիւնն եւ րադել անհրաժեշտ է, Անգադրատան Դիւանադպիր Բլտեան Սեպուհ էֆէնտին հասութից գանձման տնօրէն կարգեց, դիւանադպրի պաշտօնը թողլով իւր վրայ եւ պաշտօն յանձնեց անոր՝ Կամսարական էֆէնտիի հսկողութեան ներքեւ՝ յանձնել տրոց հաւաքումն ընդարձակելու փոյթ տանել և երագել բոլոր այն նախնական գործողութիւններն, որոց կը կարօտի ազգային տրոց կանոնագրին գործադրութիւնն։

3.—Ժողովն Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէ մատուցեալ յայտագրէ մը հասու լինելով որ հանրային և թաղային [illegible]ներով ծանրաբեռնեալ լինելուն՝ իւր պաշտօնական ինչ ինչ ճիւղերուն մէջ իրեն գործակցելու համար օժանդակ Մասնախումբ մը կարգած է եօթն ձեռնհաս անձերէ, ընդունեց սոյն կարգադրութիւնն, և հաստատեց օժանդակ Մասնախումբն, որոյ անդամք են.

Արժ. Տ. Յովսէփ վարդապետ Այվազեան
» » Յովհաննէս Աւագ Քահանայ Հինքեարպէյէնտեան
Մեծ. Յակոբ էֆէնտի Ոսկան
» Յարութիւն » Թիւլեան
» Սրապիոն » Թղլեան
» Երուանդ » Մարգարեան
» Միհրան » Աբլկեան

4.—Արդարութեան գործոց Բարձր. Նախարարն եպարքոսական հրամանաւ ծանուցագիր մ՚ուղղելով ի Պատրիարքարան, կը ծանուցանէր թէ զինուորական տրոց բաշխման և հաւաքման գործողութիւնք ժամանակին չեն կատարուիր, բաշխման ցուցակները չեն մատուցուիր, և զինուորական տուրքն մեծ մասամբ անգանձելի կը մնայ, հետեւապէս կը յանձնարարէր սոյս մասին որոց որ անկ է ազդարարել՝ բաշխման և հաւաքման գործողութիւններն ժամանակին կատարելու և անվճար մնացած տրոց հաշուեցուցակները հաղորդելու համար տեղական իշխանութեանց։

Ժողովն որոշեց այս մասին շրջաբերական մ՚ուղղելով Առաջնորդաց՝ պարտաւորեալ հրահանգներն տալ, և զգացնելով Տէրութեան գանձուն արտաքոյ կարգի պիտոյից [illegible]՝ յանձնարարել որ փոյթ տանին սոյն տրոց գանձման, ինչպէս նաեւ ուշադրութիւն ընծայեն, որպէս զի բաշխման և հաւաքման գործողութեանց մէջ զեղծումներ տեղի չգտնեն, որ կրնան դժուարացնել տրոց գանձումն և առիթ կուտան գանգատանաց։

5.—Ժողովն լսելով Ատենապետ էֆէնտիի կարծիքն՝ Ղալաթիոյ Թաղային Յանձնաժողովոյ տեղեկագրին դէմ Փափազեան Ստեփան էֆէնտիի մատուցած դիտողագրին վրայ, որոշեց յղել զայն Տնտեսական Խորհրդոյ ի քննութիւն։

6.—Թոփ-գաբուի Թաղ. Խորհուրդն սահմանադրապէս ընտրուած և արդիւնքը տեղեկագրուած լինելով՝ ժողովն օրինաւոր դատեց ընտրութիւնն և հաստատեց։

7.—Գուրուչէշմէի առժամանակեայ Թաղ. Խորհուրդը կազմալուծեալ լինելով՝ ժողովն որոշեց առժամանակեայ Խորհուրդ մը կարգել, և Միջագիւղի Արժ. Փարոցչին յանձնարարեց ընտրելեաց ցուցակի մը պատրաստութիւնն։

Մշոյ Կինճ գաւառին առաջ. տեղապահ Վարդան վարդապետ Յակոբեան, գիր մ՚ուղղելով ի Պատրիարքարան՝ կը ծանուցանէ թէ Կինճ գաւառի մի քանի գիւղերու մէջ ազգայինք ցաւալի և ողորմելի վիճակ մ՚ունին թէ բարոյապէս և թէ նիւթապէս, այնպէս որ այդ գիւղերուն մէջ ոչ եկեղեցի, ոչ քահանայ և ոչ ալ դպրոց կայ, ժողովուրդք տարիներով եկեղեցի տեսած չունի և ոչ ալ Ս. Հաղորդութեան խորհրդոյ արժանացած է։ Բայց կը յարէ թէ մխիթարական է տեսնել որ Հայոց Միացեալ Ընկերութիւնք բարեհաճած են այդ գիւղերու մէջ երկու նախակրթարանաց բացումն հրամայել Ընկերութեան ընդհանուր Տեսուչ Սարրեան էֆէնտիի։

Ըստ որոշման Կրօն. ժողովոյ, յանձնարարուած է Վարդան վարդապետի որ իւր այցելութիւնները շարունակելով ամեն կերպով մխիթարէ տեղւոյն ազգայիններն։

Վերջին թղթաբերով առնուած անգլիական լրագիրք ցաւով կը ծանուցանեն իւր տաղանդով ու աղքատասիրութեամբ հանրածանօթ եկեղեցականի մը, Մանչէսդրի եպիսկոպոս Տոքթ. Ֆրէյզըրի մահն, ի հասակի 67 ամաց։ Կը յիշուի անշուշտ թէ այս այն եպիսկոպոսն է որ մեծ պատուով ընդունեց զԽրիմեան Հայրիկ երբ Ն. Ամենապատուութիւնն 1878 ին Մանչէսդր գնաց, և թէ Տոքթ. Ֆրէյզըր քաղաքին Մայր-Եկեղեցին հրաւիրեց զՀայրիկ, որոյ աղօթած միջոցին անգլիացի հոգեւորականք ալ ծնրադրելով ձայնակցեցան։ Մանչէսդր Կուրիէր ալ իւր հոկտեմ. 27 ի թուոյն մէջ «Հայ եկեղեցի» խորագրոյն ներքեւ հետեւեալը կը գրէ. «Քաղաքիս հայ գաղթականութեան մատրան մէջ կիրակի առաւօտ յատուկ պաշտօն կատարուեցաւ ի յիշատակ հանգուցեալ եպիսկոպոսին։ Տեր. Սիւքիաս Վ. Պարոնեան իւր քարոզին մէջ յիշելով հանգուցելոյն բարեմասնութիւնները, յանուն Մանչէսդրի Հայոց խորին ցաւ յայտնեց այն կորստեան համար զոր անգլիական եկեղեցին ըրաւ յանձին իւր մէկ մեծանուն անդամին։»

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Մեր վաղուան թուով պիտի հրատարակենք Վեհափառ Մակար Կաթողիկոսի ի Կովկաս ընդունելութեան մանրամասն նկարագրութիւնը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Մանզումէի էֆքեար լրագիրը ժամանակէ մ՚ի վեր Ղալաթիոյ Թաղային Յանձնաժողովոյն և մասնաւորապէս անոր անդամներէն Մեծ. Բարսամեան Տիգրան և Նորատունկեան Յարութիւն էֆէնտիներու դէմ կծու յօդուածներ հրատարակելով՝ կը պարսաւէ անոնց պաշտօնավարութեան ընթացքը։ Սոյն Յանձնաժողովն իւր եռամսեայ գործառնութեանց տեղեկագիրը մատուցած լինելով, Ազգ. Կեդր. Վարչութեան խառն ժողովը վերահասու եղած է թէ Յանձնաժողովը փութաջանութեամբ և արդիւնաւոր կերպով կը վարէ իւր պաշտօնն, և շնորհակալեաց արժանի գտած է անոր ծառայութիւնն։ Հետեւապէս Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական ժողովը պարտ կը համարի յայտարարել ի պաշտօնէ թէ Մանզումէի հրատարակութիւնք՝ ի մասին մատակարարութեան նոյն Յանձնաժողովոյն՝ անհիմն են։ (Կնք.)

25 Հոկտ. 1885.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Դեսպանախորհրդոյ երկրորդ նիստը տեղի ունեցաւ այս շաբաթ օր, երեկոյեան ժամը 9ին։ Իւրաքանչիւր դեսպան իրեն յատուկ քարտուղարն ունէր այս անգամ։ Խորհրդակցութիւնք մինչեւ ժամը 10½ տեւեցին, յետ որոյ թէյեր հրամցուեցան և ժողովականք մեկնեցան։ Երրորդ նիստը տեղի պիտի ունենայ այսօր դարձեալ Թնդանօթարանի Քէօշկին մէջ։

Թայմզ կը ծանուցանէ թէ մեծ Տէրութիւնք միաձայնութեամբ որոշած են հսկել արեւելեան խաղաղութեան պահպանման վրայ, և թէ կ՚աշխատուի որ Դեսպանախորհուրդք սուղ միջոցի մէջ աւարտէ իւր գործն և խորհրդակցութեանց արդիւնքն նպաստաւոր լինի։

Նախարարաց Խորհրդոյ նիստն երէկ երեկոյ ժամը 11 ին միջոցներն աւարտելով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Պետական Խորհրդոյ Բարձր. Նախագահն և Ներքին ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարք մասնաւոր գումարում մ՚ունեցան և բաւական ժամանակ խորհրդակցելէ յետոյ Կայս. Պալատ գնացին։

Վեհ. Սուլթանն այս ուրբաթ օր Սէլամլըգի արարողութենէն յետոյ Նիշան Թաշը երթալով այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մայր Թագուհւոյն և անտի Եըլտըզի Պալատը վերադարձաւ։

Սատարէթը Ռումէլիի աստիճան տրուեցաւ Պաղտատի Նաքիպ իւլ Էշրէֆ Սէյյտ Սէլման էֆէնտիի։

Միւթէմայիզի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Վճռաբեկ ատենի ընդհանուր քարտուղար Շէվքէթ պէյի, Սէլանիկի առեւտրական դատարանի նախագահ Սապրի էֆէնտիի, և Օսմանեան Կայս. Պանքայի Ադրիանուպոլսոյ ճիւղին տնօրէն Անթուան էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Ադրիանուպոլսոյ Տէֆթէրտար Րիզա էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Հօրն էֆէնտիի։

Թայմզ ի լրոյ կը ծանուցանէ թէ, Վսեմ. Ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա Եգիպտոսի օսմանեան պատուիրակ անուանուած է։

Անգլիական և աւստրիական դեսպանք երէկ երեկոյ ժամը 11 ին Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի հետ։

Ծովային Նախկին Նախարար Իպրահիմ փաշա նախընթաց օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և ծովային գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

Ռուսական, գերմանական, ֆրանսական և աւստրիական դեսպանատանց առաջին թարգմանք, նախընթաց օր, Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտիի հետ։

Գարատաղի սահմանագծութեան գծման համար օսմանեան պատուիրակ անուանուած է Զէթինեէի օսմանեան դեսպան Ճէվատ փաշա։

Նէօյէ կ՚իմանայ թէ Բեդրսպուրկէն առնուած վերջին հեռագրոց վրայ, որք կը ծանուցանէին թէ Աղեքսանդր իշխանին անունը ջնջուած է ռուս բանակի կարգերէն, Բ. Դուռը պատշաճ դատեր է ռուսական Դահլիճէն բարեկամաբար բացատրութիւններ խնդրել այն կնճիռներուն վրայ որոց կրնայ առիթ տալ իւր այս ընթացք։

Նոյն թերթը կը յարէ թէ Բ. Դուռը կը փափաքի այդ բացատրութիւններն ստանալ, դեռ Դեսպանախորհուրդն իւր գլխաւոր խնդրով չզբաղած։

Սերպիական դեսպան Պ. Կրուիչ շաբաթ օրն յատկապէս Բ. Դուռն հրաւիրուելով, երկարօրէն տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտիի հետ։

Թուրք լրագիրք կ՚ըսեն թէ Սերպիա անձկանօք կ՚սպասէ Դեսպանախորհրդոյ որոշման։

Ադրիանուպոլսոյ Թիմուր Թաշի մէջ համախմբեալ կայսերական զօրաց հրամանատար Մուսթաֆա Բեազիմ փաշա քանի մ՚օրէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէ։

Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Կայսրն Արժանեաց Թագաւորդ Վայելուչ պատուանշանն ընծայեց մայրաքաղաքիս նշանաւոր դաշնակահար-երգահան Պ. Օկիւստ Լոմպարտիի, որ բազմածանօթ է մայրաքաղաքիս ամեն ազգաց, մանաւանդ մեր ազգին բարձրագոյն դասուն։

Այս առուր Թայմզի մէջ կը կարդանք.

«Յառաջագոյն ծանուցինք թէ հանրօգուտ շինութեանց Նախորդ Նախարար Րայիֆ փաշայի կողմէ ի Փոքր Ասիա կայսերական կառավարութեան պայմանագրութիւն մը շինուած էր երկաթուղեաց միացման գծին համար և թէ այս խնդիր Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ Պետական Խորհրդին յանձնուած էր ի քննութիւն։ Մեր առած տեղեկութեանց նայելով, Պետական Խորհուրդն եւս խնդիրն յանձնած է իւր օրէնսդրական ճիւղին, որ գործին կարեւորութիւնն ինկատի առնլով՝ փութով գործի սկսած է։ Անտարակոյս ենք ուրեմն որ պիտի աշխատուի կայսերական կառավարութեան շահերն ամեն կերպով պաշտպանել և այս վնասուց պատճառ եղող անձին նկատմամբ ալ օրինաց տրամադրութիւնն ի գործ դնել»։

[illegible] իւր այս առուր թուով կը ծանուցանէ թէ հաւալէ ունեցող անձանց կողմէ պատգամաւորութիւն մը հինգշաբթի օրը Բ. Դուռն երթալով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ներկայացեր է, որ հաւաստեր է թէ քանի մ՚օրէն պիտի ելնէ այն կայսերական հրամանագիր որ կը վաւերացնէ հաւալէներու նկատմամբ Ելմտական Յանձնախմբի մը կողմէ տրուած որոշումն։ Այս ապահովիչ խոստումն՝ որ մեծ գոհութիւն պատճառած է, յիշեալ արժէթղթոց գնոյն բարձրացումն յառաջ բերած է։

[illegible] ի վերջոյ կը յարէ թէ սպասուած կայս. հրամանագիրն ելած է։

Գոհութեամբ կը նշմարուի որ, կ՚ըսէ [illegible] Ելմտական թերթն, հակառակ արդի պահանջմանց, Թուրքիա բնաւ ձեռք դպցուցած չէ Հանրային Պարտուց յատկացեալ հասութից։ Ոմանք կարծեցին թէ այս պիտի լինէր Թրքաց առաջին շարժումը, բայց կը դիտուի արդէն որ, թէեւ այդ վարչութեան պատուիրակք իբր օսմանեան պաշտօնատար կը ճանչցուին, սակայն վարչութեան կազմակերպութիւնը միջազգային կնիք մը կը կրէ որ պատկառանք կը ներշնչէ և զոր կարելի չէ ձեռք անցունել, նոյն իսկ ամենադառն հարկի մ՚առջեւ։ Մինչեւ իսկ տեղի կայ յուսալու թէ այն միջազգային կարգադրութեան մէջ, որ պիտի կնքուի Պուլկարիոյ համար, չպիտի մոռցուի կարգադրել Օսմանեան Պարտուց մէջ Պուլկարիոյ վճարելիք բաժինն որ յիշատակուած է Պերլինի Դաշնագրով, բայց որոյ քանակութիւնն երբէք ճշդուած չէ։ Եթէ որոշուի պուլկարական հարկն, կամ պարտաբաժինն, վասն զի, կը յարէ Փարիզեան թերթն, հարկ բառը տգեղ բառ մ՚է և այս դարուս չի վայլեր, պէտք է նաեւ Յունաստանի հատուցանելիք բաժինն եւս խորհիլ։ Թուրքիա փոխառութիւններ ըրած է որոց դէմ իբր երաշխաւորութիւն ցոյց տրուած են այլ և այլ գաւառաց հասոյթք։ Այդ գաւառներ անջատուած են Պերլինի Դաշնագրով, և ինչպէս որ Իտալիա Աւստրիոյ յաջորդած է Լոմպարտօ-Վէնէտիկեան պարտուց համար, նոյնպէս ալ Թուրքիա կրնայ պահանջել որ Յունաստան իւր վրայ առնու Օսմանեան Հանրային Պարտուց մէկ մասն։ Զգացման կամ հայրենասիրութեան խնդիր չէ այս, այլ վճարման խնդիր։

Սպարապետութիւնն որոշած լինելով Թրիէսթէէն վերջերս բերուած ձիերէն 500 հատը թնդանօթի լծելու համար հարկ եղած գործիքներով Սէլանիկ ղրկել, յիշեալ կենդանիք այսօր կամ վաղը ճանբայ պիտի հանուին ընդ հսկողութեամբ քանի մը թնդանօթաձիգ զօրաց սպաներու։

Քանիցս գիտել տուած ենք թէ կայսերական կառավարութիւնը Պուլկարիոյ, Գարատաղի, Յունաստանի և Սերպիոյ մէջ գտնուած կալուածներու և վագըֆներու խնդիրը կարգադրելու համար յատուկ պատուիրակներ կարգած լինելով, տարին 8-10,000 ոսկւոյ ծախք մը կը լինի և թէ ո՛ և է շահաւոր արդիւնք յառաջ եկած չէ. ուստի առաջարկած էինք որ այս պաշտօն յանձնուի տեղւոյն օսմանեան դեսպանաց և հիւպատոսաց։

Կը ցաւինք որ մեր այս առաջարկութիւն թէեւ մեծ ընդունելութիւն գտած է իրազեկ անձանց քով, բայց բնաւ նկատողութեան առնուած չէ կայսերական կառավարութեան կողմէ, մանաւանդ որ Արեւելեան Ռումէլիի վերջին դէպքերուն առթիւ այդ պաշտօնք աւելի եւս դժուարացած են և Սոֆիայի մէջ Նիհատ փաշա և Ֆազըլ պէյ փոխանակ գործ տեսնելու իրենց հանգիստը կ՚ընեն և ի զուր տեղն ամսաթոշակ կ՚առնան. ուստի անգամ մը եւս Արտաքին գործոց նախարարութեան բարձր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս մասին։

(Թարիք)

Վառնայէն կը գրեն թէ առեւտուրը գրեթէ բոլորովին դադրած է այդ քաղաքի մէջ, պուլկար կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած խիստ միջոցներուն պատճառաւ։ Քանի մը արմտեաց վաճառականք՝ պուլկար հպատակ՝ հրաւիրուեր են իրենց քով ունեցած արմտեաց արժէքին %ին 5ը կառավարութեան տալ, պայմանաւ որ ստացագիր մ՚ստանան ի փոխարէն և ապագային մէջ հատուցուի իրենց այդ գումար։ Վաճառականք պատասխանած են թէ իրենք չեն կրնար այդ տեսակ պայմաններ ընդունիլ և մերժեր են յանձնել պահանջուած գումարը, միայն թէ բռնութեամբ չառնուի իրենցմէ։ Գործն այս վիճակին մէջ է այժմ։

Ո՛չ նուազ կը տանջուին գիւղացիք որոց արմտիք, ճերմակեղէնք և այլ նիւթեր բռնութեամբ կ՚առնուին պուլկար կառավարութեան կողմէ, ընդունագրեր յանձնելով ի փոխարէն։

Այս բռնի միջոցներ գրեթէ սպառնած են առեւտուրն և երկիրը թշուառութեան մատնուած է։

Լը Թէմբ կը ծանուցանէ թէ Ռոտոսթոյի տասանորդի և այլ տրոց գանձման մէջ զեղծումներ նշմարուած լինելով, Ադրիանուպոլսոյ ելմտական քննիչը քանի մը պաշտօնատարաց հետ Ռոտոսթոյ գնացեր է տեղւոյն վրայ մանրախոյզ քննութիւն մը կատարելու։

Փիլիպպէէն հետեւեալը կը գրեն առ Թայմզ.

Աղեքսանդր իշխանն ի Փիլիպէ հասած ատեն իրեն հետ տեսնուող մի քանի Պուլկարք հարցուցած են իշխանին թէ «Սերպիայէն ի՞նչ լուր կայ, արդեօք Սերպիոյ հետ պիտի ստիպուի՞նք պատերազմիլ» որոց իշխանը սապէս պատասխանած է.

«Թէպէտ առ այժմ Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ պատերազմի մը հաւանականութիւնն անհետացած է, բայց յառաջիկային անպատճառ երկու կառավարութեանց միջեւ արիւնուշտ պատերազմ մը տեղի պիտի ունենայ, վասն զի կարելի չէ ուրիշ կերպով անհետացնել այն թշնամութիւն որ գոյացած է այս կառավարութեանց միջեւ, թէ՛ վերջին դէպքերէն առաջ և թէ՛ յետոյ»։

Առողջապահական վարչութիւնն հետեւեալ շրջաբերական հեռագրերն ուղղած է առողջապահական կայարանաց նոյեմբեր 8 թուականաւ.

«Նկատելով որ Եգիպտոս վերուցած է Մարսիլիայէն և Իտալիայէն գնացող նաւուց վրայ դրուած քարանթինան, Խորհուրդս որոշած է որ ուղեւորներով կամ առանց ուղեւորի Եգիպտոսէն եկող բոլոր նաւերն այս օրէն սկսեալ առողջապահական հնգօրեայ հսկողութեան ենթարկուին մեր բժիշկ ունեցող նաւահանգստաց մէջ։»

* * *

«Այս օրէն սկսեալ, մեր բժիշկ ունեցող նաւահանգստաց մէջ մաքուր անցագիր պիտի ստանան այն նաւերն որք 15 օրէ ի վեր հեռացած են ֆրանսական կամ իտալական ծովեզերքէն և որք չվարակեալ նաւահանգստէ մը մէջ մաքուր անցագիր ստացած են։ Այժմ քարանթինա սպասող նմանօրինակ նաւերը կրնան օգտուիլ այս տնօրէնութենէ։ Սպանիայէն, Ալճէրիայէն, Թունուզէն և Սիկիլիայէն եկող նաւերը պիտի ենթարկուին մեր հոկտեմբեր 11ի շրջաբերական տրամադրութեանց։»

Թայմզի Ադրիանուպոլսոյ թղթակիցն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ.

Աղեքսանդր իշխանը Եամպօլու կը գտնուի։ Իշխանը Փիլիպպէէն մեկնելով քանի մը տեղեր շրջելէ յետոյ, Իսլիմիա գացած է, ուր ժողովրդեան առջեւ գլխարկն հանելով, «կեցցէ՛ Պուլկարաց Միութիւնն» աղաղակած է, բայց ոչ ոք պատասխանած է իրեն և ցուրտ ընդունելութիւն մ՚եղած է։